

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31CoZm/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519202219
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:1519202219.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpeného splnomocnencom: FROLKOVIČ Legal, s. r. o., so sídlom Námestie Mateja Korvína 1, Bratislava, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX.X.XXXX, adresa C. XXX a 2. D. A. E., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, F. G. C., obom zastúpeným splnomocnencom: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava, IČO: 36 836 460, o zaplatenie 1.001.283,23 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných 1. a 2. proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 36CbZm/6/2020-281 zo dňa 10.9.2021, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovaným 1. a 2. nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovaným 1. a 2. zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu 1.001.283,23 eura spolu so 6% úrokom z omeškania zo zmenkovej sumy 1.001.283,23 od 1.5.2019 do zaplatenia, odmenu vo výške 3.337,61 eura, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a výrokom II. rozhodol, že žalovaní 1. a 2. sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1, § 39, § 40a, § 118 ods. 1, § 119 ods. 1, § 136 ods. 1, 2, § 143, § 143a ods. 1, § 145 ods. 1, 2, § 147 ods. 1, § 148a ods. 1, 2, § 488, § 489, § 533 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), ako i ust. § 10, § 28 ods. 2, § 30 ods. 1, § 32 ods. 1, § 43 ods. 1, § 47 ods. 1, 2, § 48 ods. 1, § 75, § 77 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového (ďalej len „ZZŠ“).

Vecne súd argumentoval tým, že medzi stranami nebolo sporné uzatvorenie úverovej zmluvy č. 453/CC/16 (pôvodne 194/AUOC/04) dňa 7.5.2004 v znení viacerých dodatkov, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol spoločnosti AGROPRET - PULZ, s.r.o. ako dlžníkovi v zastúpení konateľov D. A. E. H. A. B., dohodnutú úverovú linku vo výške 276.808.94 eura (10.000.000 Sk) za účelom financovania prevádzkových potrieb dlžníka. Následne viacerými dodatkami bol upravovaný obsah zmluvy. Dňa 9.6.2015 uzatvorili žalobca ako banka a spoločnosť AGROPRET - PULZ, a.s ako vystaviteľ a A. B. ako

avalista 1 a Ing. A. E. ako avalista 2, zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve za účelom zabezpečenia pohľadávky banky z úverovej zmluvy zo dňa 7.5.2004. Predmetom zmluvy je dohoda strán o spôsobe a podmienkach vyplnenia blankozmenky. Avalista 1 a 2 sú priamo alebo nepriamo majiteľmi akcií, ktoré u každého predstavujú 50% podiel na základnom imaní vystaviteľa. Banka je oprávnená uplatniť zmenkové vyplňovacie právo a vyplniť blankozmenku, ak vystaviteľ neuhradí riadne a včas splatnú pohľadávku alebo jej časť. Za vystaviteľa podpísali zmluvu D. A. E. ako predseda predstavenstva a A. B. ako člen predstavenstva, ktorí podpísali zmluvu zároveň ako avalisti. Zo zmenky mal súd preukázané, že dňa 9. júna 2015 v Trnave spoločnosť AGROPRET - PULZ, a.s., v zastúpení predsedom predstavenstva D. A. E. a členom predstavenstva A. B. vystavila žalobcovi blankozmenku bez protestu splatnú v E. E., l. XX, J., s tým, že dátum splatnosti 30. apríla 2019 a zmenečná suma 1.001.283,23 eura sú vlastnoručne dopísané do danej zmenky, ako avaly sú na zmenke uvedení A. B. K. XXXXXX/XXXX H. A. E. K. XXXXXX/XXXX, pri ktorých menách sa nachádzajú vlastnoručné podpisy oboch avalistov. Žalobca oznámil podaním zo dňa 8.4.2019 žalovaným, že v zmysle zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve vyplnil dňa 8.4.2019 do blankozmenky vystavenej dňa 9.6.2015 údaje: suma 1.001.283,23 eura, mena: EUR, dátum splatnosti: 30. apríla 2019, miesto platenia: Slovenská sporiteľňa, a.s. Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, pričom týmto vyplnením sa z blankozmenky stala vlastná zmenka. Zároveň bolo žalovaným oznámené, že zmenka bude 30.4.2019 predložená na platenie a aby sa dostavili na jej zaplatenie. Žalobca si v konaní uplatňuje voči žalovaným ako avalistom zo zmenky nárok na zaplatenie dlhu vo výške 1.001.283,23 eur, zmenkového úroku a odmeny. Žalovaní sa v konaní bránia tým, že právne úkony predchádzajúce právnomu titulu (zmenke), na základe ktorého sa žalobca domáha v súdnom konaní svojho nároku voči žalovaným - zmluva o úvere a zmluva o zmenkovom vyplňovacom práve sú neplatným právnym úkonom, či už z dôvodu ich relatívnej neplatnosti podľa § 40a v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj z dôvodu absolútnej neplatnosti pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Relatívnu neplatnosť právnych úkonov žalovaní vidia v tom, že uzatvorili zmluvu o úvere a zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve v dobe, keď boli obaja ženatí, z ktorého dôvodu sa podľa žalovaných vyžaduje v zmysle § 145 ods. 1 OZ súhlas druhého manžela s takýmto úkonom, nakoľko podľa názoru žalovaných išlo pri uzatváraní oboch zmlúv o nakladanie so spoločnými vecami vzhľadom na dôsledky prípadnej exekúcie a nešlo vzhľadom na výšku dlhu o bežnú vec. Manželky žalovaných však k takýmto právnym úkonom súhlas nedali a preto sú zmluvy (relatívne) neplatné. V tejto súvislosti žalovaný poukázal predovšetkým na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 26/2010 z 8. decembra 2010, v ktorom Ústavný súd SR v obdobnej veci vyslovil názor, že pri právnom úkone (v danom prípade dohoda o pristúpenie k záväzku) ide o nakladanie so spoločnými vecami a to predovšetkým vzhľadom na účinnosť, následok (právny dôsledok) realizovaného právneho úkonu, ktorý sa v prípade exekúcie, uspokojenia dotkne celého bezpodielového spoločenstva manželov (ďalej BSM), teda sféry spoločných vecí. Podľa názoru Ústavného súdu SR postačí, ak ide o vzťah sekundárny (nepriamy), či vzťah účinkov alebo možných dôsledkov právneho úkonu vo sfére spoločných vecí. Žalobca následne argumentoval tým, že nejde o nakladanie so spoločnými vecami, nakoľko nedošlo k dispozícii s predmetom BSM, ktorého predmetom nemôžu byť záväzky, ale len to, čo môže byť predmetom vlastníctva (za predmet vlastníctva sa nepovažujú pohľadávky a záväzky, dlhy). Nebol preto potrebný súhlas manželiek žalovaných. Žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia súdov obsahujúce totožný právny záver a právne posúdenie (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1 Cdo 27/2017, 4Cdo/234/2010) pričom súdy mali vedomosť o obsahu Nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010.

Súd prvej inštancie sa pri posudzovaní relatívnej neplatnosti predmetných právnych úkonov stotožnil v celom rozsahu s právnou argumentáciou a právnym názorom žalobcu a mal za to, že základným predpokladom v zmysle § 145 ods. 1 OZ je existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí pričom spoločnými vecami sú tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom BSM alebo ich správou. Predmetom BSM môže byť len to čo môže byť predmetom vlastníctva a to nie sú záväzky. Súd má tak zato, že pod spojením „vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí“ sa rozumie len priame nakladanie a správa spoločného majetku. Žalovaní pri uzatváraní zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve (a najmä pri vystavovaní samotnej zmenky) konali jednoznačne v úmysle prebrať na seba záväzok z úverovej zmluvy, záväzok je tak predmetom daného konkrétneho právneho úkonu a žalovaní pri jeho realizácii „nevybavovali“ preto vec dotýkajúcu sa spoločných „vecí“. Preto v tomto konkrétnom prípade podľa názoru súdu nejde o dispozíciu so spoločnou vecou a nebol preto ani potrebný súhlas manželiek žalovaných v zmysle zák. ust. § 145 ods. 1 OZ. Súd sa so závermi a právnym názorom obsiahnutým v náleze Ústavného súdu SR I. ÚS 26/2010 nestotožnil. Uviedol, že Ústavný súd SR nedostatočne zdôvodnil a nevysvetlil z akého dôvodu sa prikláňa a má za rozhodujúci účinok, následok

právneho úkonu a nie je pre Ústavný súd SR až tak rozhodujúci samotný predmet dispozície. Ústavný súd SR nevysvetlil prečo „uprednostnil“ vzťah „sekundárny“ pred vzťahom „priamym, bezprostredným“ k spoločným veciam pri interpretácii obsahu normatívneho textu „vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí“. Z akého dôvodu podľa jeho názoru „postačí, ak ide o vzťah sekundárny“. Ústavný súd SR žiadnym spôsobom nevysvetlil prečo uprednostnil pri svojom výklade a právnom posúdení „ochranu“ manžela dlžníka pred „ochranou“ manžela veriteľa. Treba zdôrazniť, že uvedené nevysvetlili a presvedčivo nezdôvodnili v konaní ani samotní žalovaní a pri svojej argumentácii sa výlučne obmedzili iba na „zdôvodnenie“ predmetného nálezu ÚS SR. Žalovaní sa uspokojili s odôvodnením Ústavného súdu SR a nepokladali v tomto smere za účelné túto argumentáciu ďalej rozvíť a to aj napriek vedomosti, že obsah nálezu nie je všeobecne súdmi akceptovaný. V prípade ak žalovaní zotrvali na právnej obrane prevzatej z predmetného nálezu, tak bolo vzhľadom na argumentáciu žalobcu a individuálne okolnosti prípadu nutné ju širšie a presvedčivo zdôvodniť. O tom, že zákonodarca chcel v § 145 ods. 1 OZ riešiť len priame nakladanie so spoločnou vecou, a nie sekundárne dopady, svedčí navyše aj systematika Občianskeho zákonníka. Úprava bezpodielového spoluvlastníctva je totiž zaradená do jeho druhej časti venovanej vecným právam, konkrétne do jej druhej hlavy pojednávajúcej o spoluvlastníckom práve. Táto systematika naznačuje, že § 145 ods. 1 OZ sa týka výkonu vlastníckeho práva, teda práva vec držať užívať, požívať jej plody a nakladať s ňou. Pri záväzkoch, ktoré majú len sekundárny vzťah k spoločnej veci, akými sú napríklad prístupenie k dlhu, či prijatie pôžičky alebo úveru, sa však ani jedno z týchto nevykonáva. Súd dodal, že na daný prípad by bolo možné aplikovať aj ust. § 148a ods. 1 OZ, v zmysle ktorého „na použitie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov potrebuje podnikateľ pri začatí podnikania súhlas druhého manžela. Na ďalšie právne úkony súvisiace s podnikaním už súhlas druhého manžela nepotrebuje“. Zmluva o úvere ako aj zmluva o zmenkovom vyplňovacom práve, tak aj zmenka boli žalovanými bezpochyby uzatvárané v súvislosti s podnikaním a o podnikaní žalovaných mali ich manželky vedomosť, t.j. bezpochyby s ním v počiatku súhlasili (opak nebol v konaní ani žalovanými tvrdný). Aj z uvedeného dôvodu súhlas manželiek žalovaných s uzatvorením predmetných právnych úkonov nebol potrebný a jeho absencia tieto úkony neplatnými nerobí. Súd sa teda pri svojom rozhodovaní priklonil k právnomu názoru, že pre posúdenie, či ide alebo nejde o nakladanie zo spoločnou vecou je rozhodujúci vzťah k spoločným veciam „priamy, bezprostredný“ a nie „sekundárny.“ Súd mal za to, že zásadné okolnosti uzatvorenia predmetných právnych úkonov sú jednoznačne preukázané a to, že žalovaní mali vedomosť o záväzku, jeho výške, podmienkach jeho úhrady atď. a slobodne, vážne, dobrovoľne zabezpečili jeho úhradu vystavením zmenky, ktorej predchádzalo uzatvorenie zmluvy o jej vyplnení. Ďalšie okolnosti ako napr. akým spôsobom žalobca zisťoval (v akom konkrétnom rozsahu) z čoho a z akého majetku sa môže uspokojiť v prípade jeho nesplnenia, preto nie sú pre rozhodnutie až tak dôležité a zásadné. Uviedol, že je vecou žalobcu ako veriteľa akým spôsobom a či si zisťuje z akého majetku môže byť prípadne exekúciou uspokojený a je to jeho podnikateľským rizikom, ak uzatvára vzťah (poskytuje úver, volí si typ zabezpečenia napr. zmenku, záložné právo a pod.) akým spôsobom a ako precízne si zisťuje „bonitu“ klienta (dlžníka ako aj avala). V danej veci bola pohľadávka žalobcu zabezpečená zmluvne dohodnutým spôsobom (zmenkou) a úvahy o tom, či mal žalobca skúmať ešte bližšie majetok dlžníkov, z ktorého by sa prípadne uspokojil a či bol pri tom „lahkovážny“ alebo postupoval „nedbanlivo“ sú irelevantné. Súd sa nestotožnil ani s názorom, že jedinú možnú ochranu manžela dotknutého právnymi úkonmi druhého manžela nad rámec bežných vecí, týkajúcich sa spoločných vecí obsahuje ust. § 145 ods. 1 OZ, a že iba vďaka tomuto ustanoveniu sa môže brániť pred negatívnym účinkom právneho úkonu žalovaného. Nepriaznivé dopady sú dôsledkom existencie bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorým je spätá nutnosť vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, pokiaľ ich BSM trvá. Negatívne dopady mohli eliminovať nielen žalovaní, ale aj ich manželky zmenou rozsahu BSM, prípadne jeho zrušením (§ 148a ods. 2 OZ). Manželky žalovaných vedeli, že žalovaní podnikajú a s podnikaním je vždy spojené riziko negatívneho vplyvu na majetok. Manželky žalovaných však boli k tomuto riziku ľahostajné, sami neučinili žiadne kroky na eliminovanie rizika, a preto nesú zodpovednosť aj za negatívne dopady na ich majetok v BSM.

Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že zmluva o úvere a zmluva o zmenkovom vyplňovacom práve nie je neplatná z dôvodu absencie súhlasu manželiek žalovaných s ich uzatvorením. K uzatvoreniu zmlúv nebol potrebný v zmysle § 145 ods. 1 OZ ich súhlas nakoľko základnou podmienkou aplikácie cit. zák. ustanovenia je existencia právneho úkonu týkajúceho sa spoločných vecí a pokiaľ táto podmienka splnená nie je, ako tomu bolo v danom prípade, keďže zmluvy sa priamo netýkajú vecí v BSM (týkajú sa záväzkov, ktoré vecou v právnom slova zmysle nie sú a nie sú preto ani predmetom vlastníctva ani bezpodielového spoluvlastníctva) sú úvahy o tom, či išlo o bežnú vec alebo nie (ako tvrdí žalovaný

s poukazom na výšku úveru) a teda či k právnemu úkonu bol alebo nebol potrebný súhlas manželky žalovaného bezpredmetné. Následne avalovaním zmenky nevznikol spoločný záväzok manželov, ale iba záväzok žalovaných, pretože nešlo o vybavovanie záležitostí týkajúcich sa spoločných vecí v BSM a z toho dôvodu k takémuto právnemu úkonu nebol ani potrebný súhlas manželiek žalovaných. Navyše v zmysle § 40a druhá veta OZ sa žalovaní sami ani nemôžu dovolávať relatívnej neplatnosti z toho dôvodu, že nimi tvrdenú neplatnosť by spôsobili sami svojim konaním tým, že uzatvorili právne úkony bez súhlasu manželiek hoci takýto súhlas ako v súčasnosti tvrdia bol nutný, čo je len ďalší dôvod na vyhodnotenie právnej obrany žalovaných spočívajúcej v námietke relatívnej neplatnosti ako nedôvodnej.

Čo sa týka žalovanými tvrdenej absolútnej neplatnosti právnych úkonov v zmysle § 39 OZ, tak súd prvej inštancie uzavrel, že nie sú v rozpore s dobrými mravmi a nestotožnil sa bez ďalšieho s právnym názorom obsiahnutým v Náleze Ústavného súdu I. ÚS 26/2010, teda s právnym názorom žalovaných. Ústavný súd SR v náleze uviedol, že treba zohľadniť tú skutočnosť, že manžel realizoval podnikateľskú činnosť nie vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, ale účasťou na podnikaní právnickej osoby - spoločnosti s ručením obmedzeným. Pojmovým znakom tejto obchodnej spoločnosti je práve obmedzené ručenie spoločníka za jej záväzky a aj oddelenie záväzkov spoločnosti a spoločníka. Spoločnosť zodpovedá celým svojim majetkom, spoločník ručí do výšky nesplateného vkladu. Preto sa javí v rozpore s dobrými mravmi ak spoločník bez súhlasu manželky dohodou s veriteľom pristúpi k záväzku spoločnosti. Súd mal za to, že pre posúdenie konania žalovaných v rozpore s dobrými mravmi je nutné predovšetkým zohľadniť individuálne okolnosti konkrétneho prípadu. Nie je možné hodnotiť a posudzovať úkon v rozpore s dobrými mravmi, výlučne len na základe toho, že ho uzatvárali žalovaní ako predseda predstavenstva a člen predstavenstva ako akcionári dlžníka, ktorí neručia za záväzky spoločnosti, pričom v prípade uspokojenia záväzku by bol postihnutý aj majetok manželky. Žalovaní sami ako fyzické osoby dobrovoľne, slobodne avalovali zmenku čím poskytli zabezpečenie záväzku obchodnej spoločnosti, v ktorej sú akcionármi a prebrali (popri spoločnosti) na seba zodpovednosť a záväzok spoločnosti. Zákon takéto konanie nevylučuje, a teda zjavne pripúšťa, bez ohľadu na dôsledky, ktoré sa potencionálne môžu prejavíť aj v sfére spoločného majetku avalistu a jeho manžela. Toto riziko možných negatívnych dopadov podstúpili žalovaní slobodne a dobrovoľne. Preto konanie žalovaných voči žalobcovi pri právnom úkone nemožno vnímať ako v rozpore s dobrými mravmi. Treba ale dodať, že pokiaľ žalovaní majú za to, že k právnemu úkonu bol potrebný súhlas druhého manžela a úkon vykonali aj napriek jeho absencii, tak takéto konanie, ale výlučne vo vzťahu k manželke, by bolo možné hodnotiť ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Teda nie vykonanie právneho úkonu ako takého, ale konanie žalovaného voči manželke, ktorý ju „obišiel“, realizoval právny úkon bez jej vedomia a súhlasu. Takéto ne/konanie žalovaných voči manželke nemôže byť v žiadnom prípade na ťarchu žalobcu a robiť právny úkon neplatný pre rozpor s dobrými mravmi a spôsobať neplatnosť právneho úkonu. Tvrdenie žalovaných v konaní, že o nutnosti súhlasu manželky v čase uzatvárania zmluvy nevedeli a o tejto potrebe sa dozvedeli až neskôr, sa javili súdu ako účelové a špekulatívne. Súd uviedol, že neznalosť práva je len na ťarchu im samým a nemôže ich žiadnym spôsobom ospravedlňovať. Súd prvej inštancie poukázal na to, že Ústavný súd SR v náleze v súvislosti s posudzovaním rozporu s dobrými mravmi sa taktiež vyslovil: „...spoločník (fyzická osoba) bez súhlasu svojho manžela s dohodou s veriteľom pristúpil k záväzku spoločnosti, a teda sa stane spoločníkom a nerozdielnym dlžníkom popri spoločnosti, pričom predpokladaným cieľom tohto konania je vytvoriť možnosť exekučného usporiadania predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM“. Žalovaní sa v konaní vyjadrili, že si neboli vedomí všetkých právnych následkov spojených s uzatvorením predmetných právnych úkonov, a to konkrétne si neboli vedomí, že v prípade exekúcie bude postihnutý aj majetok v BSM. V konaní tak nebolo preukázané, že predpokladaným cieľom, zámerom konania žalovaných bolo vytvorenie možnosti exekúcie vecí patriacich do BSM. Žalovaní takýto zámer nemali a bez jeho naplnenia nie je možné opäť v rámci úvah Ústavného súdu SR hovoriť pri uzatváraní predmetných právnych úkonov o tom, že tieto boli uzatvárané v rozpore s dobrými mravmi.

K obrane žalovaných, že predmetnými právnymi úkonmi prevzali na seba zabezpečenie dlhu v značnej výške, čo znamená neprimerané zaťaženie žalovaných a v rozpore s dobrými mravmi, čo taktiež vedie k neplatnosti právneho úkonu, v ktorej súvislosti poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011, súd prvej inštancie uviedol, že predmetný rozsudok nie je relevantným dôkazom, na ktorý by mal prihliadať a ani na právne názory v ňom uvedené, a to z dôvodu diametrálne odlišného skutkového a právneho stavu. Žalovanému (a ani dlžníkovi) nebol poskytnutý žiadny spotrebiteľský úver,

žalovaný nepožíva postavenie spotrebiteľa, a preto na daný spor nie je možné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako ani ustanovenia Občianskeho zákonníka pojednávajúce o spotrebiteľských zmluvách. Žalovaní avalovali zmenku vystavenú v súvislosti s úverovou zmluvou slobodne a s plným vedomím o právnom dôvode a výške záväzku, nakoľko v čase podpisu zmluvy o úvere ako aj zmluvy o vyplnení zmenky, tak aj zmenky boli a aj v súčasnosti sú štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti AGROPRET - PULZ a akcionármi uvedenej obchodnej spoločnosti. Žalovaní teda veľmi dobre poznali aj finančnú kondíciu obchodnej spoločnosti a vedeli posúdiť aj možnosť vzniku povinnosti uhradiť za danú obchodnú spoločnosť záväzok vzniknutý z úverovej zmluvy iste majú za to, že avalovanie zmenky nie je pre nich neprimeraným zaťažením, inak by logicky daný právny úkon slobodne a dobrovoľne nerealizovali. Preto má súd za to, že nešlo a nejde o žiadne neprimerané zaťaženie žalovaných. Súd tak dospel k záveru, že predmetné právne úkony svojim obsahom ani účelom dobrým mravom neodporujú, nepriečia sa im a nie sú preto ani absolútne neplatné.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že zmenka obsahuje všetky zákonné náležitosti a predložením jej prvopisu žalobca svoje práva majiteľa zmenky preukázal. Súd mal tiež preukázané, že zmenka zabezpečovala pohľadávky žalobcu zo zmluvy o úvere zo dňa 7.5.2004. Vydaná bola ako blankozmenka bez vyplnených údajov o dátume splatnosti a výške zmenkovej sumy. V ten istý deň účastníci uzavreli dohodu o vyplňovacom zmenkovom práve k blankozmenke, podľa ktorej mal žalobca právo doplniť chýbajúce údaje za splnenia vopred dohodnutých podmienok (že sa dlžník dostane do omeškania so zaplatením úveru). Žalobcom predložený prvopis zmenky obsahuje všetky zákonné náležitosti predpísané pre vlastnú blankozmenku. Zmenka je dokonalým a nesporným listinným cenným papierom, práva a povinnosti z nej sú definované len samotnou zmenkovou listinou a len od nej závislé. Keďže zmenka, z ktorej si žalobca uplatňuje práva obsahuje všetky zákonom ustanovené náležitosti a je z formálneho hľadiska platnou zmenkou, nemá žalobca povinnosť svoj nárok preukázať iným spôsobom, než originálom zmenky. Pre veriteľa je obrovskou výhodou jej rýchla a jednoduchá vymožiteľnosť. Držiteľ zmenky tak pri vymáhaní nemusí dokazovať nič iné okrem toho, že je platná (splňa formálne náležitosti) a že je jej majiteľom. Čo v danom prípade žalobca bez pochybností preukázal. Súd pri posudzovaní nároku žalobcu vychádzal z platného uzatvorenia zmluvy o úvere, zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve, vystavenia zmenky, pričom jej avalovaním žalovanými im vznikla povinnosť uhradiť dlh zo zmluvy o úvere žalobcovi. Platnosť zmenky ako právneho titulu na základe ktorého si žalobca uplatňuje svoj nárok spochybnená nebola. Žalovaní si povinnosť zo zmenky nesplnili, dlh žalobcovi neuhradili a preto súd žalobu považoval za dôvodne podanú a uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu spolu s príslušenstvom.

Súd prvej inštancie v danom prípade zdôraznil, že zmenka je vysoko formálny, dokonalý a abstraktný záväzok a žalobca nebol v tomto prípade v konaní povinný preukazovať nič iné ako to, že je majiteľom zmenky. Osoba, ktorá bianko zmenku podpísala, má právo na námietky, teda najmä námietky súvisiace s vyplňovacím právom, pričom platí, že dlžník z takejto zmenky musí preukázať, že zmenka bola vyplnená odlišne od dohody. Žalovaní v konaní nepreukázali, žeby žalobca vyplnil chýbajúce údaje na blankozmenke v rozpore s písomnou dohodou o jej vyplnení, v rozpore so zmluvnými dojednaniami, podmienkami jej vyplnenia, s ktorými aj žalovaní súhlasili a boli oboznámení. Zmluva o úvere, dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve ako aj zmenka sú podpísané oboma žalovanými, a preto nie je pochýb o tom, že mali vedomosť o podmienkach vyplnenia zmenky (ako aj o rozsahu dlhu a podmienkach jeho splatenia). Žalovaní v konaní spochybnili výšku zmenkovej sumy z dôvodu konkurzu obchodnej spoločnosti AGROPRET-PULZ a.s. (dlžníka) s tým, že nejaký majetok by mal byť podľa ich vedomostí už aj v konkurze speňažovaný. Žalovaní žiadnym bližším spôsobom nešpecifikovali ako môže skutočnosť vyhlásenia konkurzu na dlžníka spochybňovať výšku zmenkovej sumy a tým aj spôsob jej vyplnenia, t.j. spochybňovať, že nebola vyplnená v súlade s dohodou o jej vyplnení do zmenky. Tu je treba potom zdôrazniť, že zmenkové ručenie je zabezpečovacím vzťahom, v ktorom zmenkový ručiteľ vyznačí svoj záväzok popri niektorej inej zmenkovo zaviazanej osobe. Záväzok ručiteľa je akcesorický ku zmenke ako listine a je nezávislý na záväzku dlžníka. Žalovaní sa ako avaly zaviazali ručiť za zaplatenie zmenky výstavcom. Vyplňovacie právo dáva majiteľovi blankozmenky možnosť, aby sám svojim vlastným konaním celkom nezávisle od dlžníkov (t. j. vystaviteľa blankozmenky a avalistov) premenil listinu, ktorá je zatiaľ len zárodok zmenky, na zmenku dokonalú. Avalista je samostatný zmenkový dlžník, ktorý zodpovedá za zaplatenie zmenky. Avalista nezaisťuje povinnosť za toho-ktorého zmenkového dlžníka, ale zaisťuje zaplatenie zmenky ako takej. Avalista sa zaručuje vo vzťahu ku

konkrétnej osobe - avalátovi, pričom podľa tohto kritéria sa určuje iba postavenie avalistu, či ide o priameho dlžníka, alebo nepriameho dlžníka v závislosti od postavenia avaláta. Uvedené však nemá vplyv na skutočnosť, že avalista zodpovedá za zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky). Zásada subsidiarity pri avale je potláčaná úplne. Pri uplatňovaní práva sa jej potláčanie prejavuje aj v tom, že majiteľ zmenky môže uplatňovať svoj nárok voči avalistovi bez ohľadu na to, či skôr využil svoje právo a uplatnil najprv svoj nárok voči avalátovi, v tomto prípade dlžníkovi AGROPRET-PULZ, a.s., a preto je táto námietka žalovaného nedôvodná. Súd tak dospel k záveru, že zmenka bola vyplnená žalobcom v súlade s dohodou o jej vyplnení a žalovaným vznikla solidárna povinnosť na jej základe poskytnúť žalobcovi uplatnené plnenie.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a v spore plne úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podali žalovaní 1. a 2. prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, a to v celom jeho rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Dôvodili, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový a právny stav danej veci, čoho dôsledkom je aj nesprávne právne vysporiadanie sa s predmetom sporu. Súd sa zároveň nedostatočne vysporiadal s prostriedkami procesnej obrany a procesného útoku žalovaných, kedy napríklad žalovaní namietali vyplnenú sumu do blankozmenky, ako tiež nesprávne posúdil okolnosti uzatvárania zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve medzi žalobcom a žalovanými. Súd taktiež žiadnym spôsobom neprihliadal na skutočnosť, že je žalobca etablovanou spoločnosťou, ktorej hlavným predmetom podnikania je poskytovanie úverov a leasingov, a teda nevzal do úvahy ani jeho povinnosť zisťovať bonitu svojho klienta pred uzatvorením zmluvy a tým si zabezpečiť riadne plnenie zo strany dlžníka. Súd žiadnym spôsobom neprihliadal na vyjadrenia žalovaných, ktorí uvádzali, že žalobca žiadnym spôsobom nezisťoval, či sú žalovaní ženatí a aký je rozsah ich majetku, pričom žalovaní v čase uzatvárania zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve nemali vedomosť, že je potrebné takéto informácie uvádzať. Žalovaní v plnej miere dôverovali žalobcovi, nakoľko mali za to, že ide o odborníka v oblasti uzatváraných obchodov, pričom žalobca zneužil neznalosť žalovaných o rizikách a právnych následkoch avalovania blankozmenky.

Súd prvej inštancie podľa žalovaných tiež nesprávne právne posúdil a interpretoval závery Ústavného súdu SR a vyšších súdnych autorít, čím došlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia, vydaného v rozpore s princípom právnej istoty. Konkrétne žalovaní poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/88/2011 a nález Ústavného súdu SR zo dňa 8.12.2010, sp. zn.: I. ÚS 26/2010-26 v časti posudzovania absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/88/2011: „Neplatnosť právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi je absolútnou neplatnosťou. Z povahy absolútnej neplatnosti právneho úkonu je zrejmé, že vylučuje zároveň jeho relatívnu neplatnosť. Keďže aj posúdenie platnosti právneho úkonu z hľadiska dobrých mravov v predmetnej veci závisí v zmysle záverov ústavného súdu od objasnenia skutkových okolností, a to či hlavný dlžník a pristupujúci dlžník mali vo svojom výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou a boli reálne schopní splniť záväzok, resp. či cieľom konania žalovaných bolo vytvorenie možnosti exekučného uspokojenia pohľadávky z vecí patriacich do BSM, bude potrebné doplniť dokazovanie na ich riadne zistenie. .... Len ak nebudú splnené podmienky pre záver o absolútnej neplatnosti právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi, pristúpi odvolací súd k posúdeniu jeho platnosti z hľadiska ustanovenia § 145 ods. 1 Obč. zákonníka.“ Obdobné právne posúdenie pritom vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu SR, kedy tento špecifikuje, čo do masy BSM patrí, pričom súd prvej inštancie masu BSM posudzoval celkom zrejme v rozpore s týmito právnymi názormi. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. I. ÚS 26/2010 uviedol, že treba zohľadniť tú skutočnosť, že manžel realizoval podnikateľskú činnosť nie vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, ale účasťou na podnikaní právnickej osoby - spoločnosti s ručením obmedzeným. Pojmovým znakom tejto obchodnej spoločnosti je práve obmedzené ručenie spoločníka za jej záväzky a aj oddelenie záväzkov spoločnosti a spoločníka. Spoločnosť zodpovedá celým svojim majetkom, spoločník ručí do výšky nesplateného vkladu. Preto sa javí v rozpore s dobrými mravmi, ak spoločník bez súhlasu manželky dohodou s veriteľom pristúpi k záväzku spoločnosti. Tento nález je možné priamo aplikovať aj na akciovú spoločnosť, nakoľko v zmysle § 154 ods. 1 OBZ, akcionár obdobne ako spoločník v spoločnosti s ručením obmedzeným za záväzky spoločnosti neručí.

Žalovaní sa nestotožnili s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého zákon avalovanie zmenky zo strany žalovaných nevyklučuje, takéto konanie zjavne pripúšťa, na základe čoho nemožno v danom prípade hovoriť o rozpore s dobrými mravmi, a teda ani o absolútnej neplatnosti právneho úkonu. Podľa žalovaných ide zo strany súdu o nesprávne vyložený pojem „dobré mravy“. Dobré mravy sú pomerne širokým pojmom, pričom tieto predstavujú určitý materiálny korektív, ktorý je potrebné uplatniť najmä v prípade, ak právne predpisy jeho uplatnenie pripúšťajú, najmä z dôvodu, že do obsahu právnych predpisov nie je možné zapracovať všetky situácie, ktoré život prináša. Posudzovanie rozporu konania s dobrými mravmi výlučne na základe prípustnosti konania zákonom, rozhodne nemožno považovať za odrážajúce úmysel zákonodarcu v smere výkladu pojmu „dobré mravy“. Ak sa teda súd pri otázke posudzovania dobrých mravov zameral výlučne na zákonnú prípustnosť konania strán, bol takýto postup nedostatočný a rozporný so zákonom. Žalovaní trvajú na právnom názore, podľa ktorého je právny úkon zakladajúci nárok žalobcu absolútne neplatný, pričom skutkové okolnosti tohto sporu sú takmer totožné so skutkovým stavom, ktorý bol predmetom posudzovania ústavnosti v spomínanom náleze z čoho možno vyvodiť priamu aplikovateľnosť tohto nálezu. Skutočnosť, že sa súd údajne nestotožňuje s právnym záverom Ústavného súdu SR, a to bez relevantného zdôvodnenia svojho postupu, je vzhľadom na čl. 2 ods. 2 CSP odporujúca základným zásadám civilného súdneho konania.

Žalovaní uviedli, že naďalej spochybňujú výšku uplatneného nároku zo strany žalobcu, nakoľko podľa im dostupných informácií bol žalobca už v im neznámej výške z nároku, ktorý bol zabezpečený predloženou zmenkou, uspokojený. Ako vyplýva z čl. III ods. 3 písm. a) zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve uzatvorenej medzi stranami, v prípade uplatnenia zmenkového vyplňovacieho práva zo strany žalobcu, je tento v blankozmenke oprávnený vyplniť zmenkovú sumu vo výške pohľadávky alebo jej časti, ktorú blankozmenka zabezpečuje. Blankozmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia pohľadávky vzniknutej na základe zmluvy o úvere zo dňa 7.5.2004, č. 194/AUOC/04. Podľa súpisu oddelenej podstaty vyhotovenej v rámci konkurzného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8K/41/2019, žalobca vystupuje ako zabezpečený veriteľ v prvom poradí vo vzťahu k 11 nehnuteľnostiam (súpisná hodnota 408.650,- eur), k 28 hnutelným veciam (súpisná hodnota 383.400,- eur) a k 217 pohľadávkam. Ako vyplýva z katastra nehnuteľností, minimálne všetky nehnuteľnosti, ktoré tvorili oddelenú podstatu v rámci konkurzného konania, sú v súčasnosti prevedené do vlastníctva tretích osôb. Z uvedeného možno teda s vysokou pravdepodobnosťou predpokladať aspoň čiastočné uspokojenie pohľadávky žalobcu ako zabezpečeného veriteľa, pričom však žalovaným o tomto uspokojení ku dnešnému dňu nebola poskytnutá žiadna informácia, čo v rámci konania na súde prvého stupňa aj viackrát namietali. Ohľadom týchto skutočností žalovaní k odvolaniu pripojili súpis oddelenej podstaty zverejnený v obchodnom vestníku pod č. 109/2019, informatívny výpis z listu vlastníctva č. XXXX, informatívny výpis z listu vlastníctva č. XXX. Žalovaní mali za to, že oprávnene namietali výšku žalovanej sumy zo strany žalobcu, nakoľko v rámci výšky sumy, ktorá bola zo strany žalobcu do blankozmenky zapísaná, ide o spornú otázku s ktorou sa však súd prvej inštancie nezaoberal. Na základe skutočností, že zo strany žalovaných nešlo o priamy záväzok vo svojej podstate, ale len o zabezpečenie pohľadávky voči obchodnej spoločnosti AGROPRET-PULZ, a.s., IČO: 44 258 623 (dlžník), v súčasnosti neexistuje právny nárok žalobcu voči žalovaným na požadovanie celej výšky žalovanej sumy, tj. zabezpečenej pohľadávky, nakoľko došlo v rámci konkurzného konania (hoci aj k čiastočnému) plneniu z majetku dlžníka. Ak aj žalobcova pohľadávka voči dlžníkovi nebola v rámci konkurzného konania uspokojená v plnej miere, žalobca si nemôže voči žalovaným uplatňovať celú zabezpečenú pohľadávku len z titulu, že táto bola zabezpečená prostredníctvom zmenky, t.j. bez uplatnenia zásady subsidiarity. Názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého by žalobca mohol žiadať úhradu záväzku v plnej sume tak od dlžníka, ako aj od žalovaných, a to bez ohľadu na úhradu záväzku, či už zo strany priameho alebo nepriameho dlžníka, je vzhľadom na zabezpečovací charakter predloženej zmenky neprípustný. Dátum uspokojenia pohľadávky žalobcu nie je z objektívnych dôvodov žalovaným známy, t.j. či k tomuto došlo pred alebo po vyplnení blankozmenky.

Ohľadom záveru súdu, že za vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí považuje len priame nakladanie a správu spoločného majetku, a že uzatvorením zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve žalovaní v úmysle prebrať na seba záväzok z úverovej zmluvy, nevybavovali vec dotýkajúcu sa spoločných „vecí“, žalovaní opätovne poukázali na právny názor vyslovený v Náleze Ústavného súdu

sp. zn. I. ÚS 26/2010, podľa ktorého zákon žiadnym spôsobom konkrétne neuvádza, či je nevyhnutne na disponovanie s majetkom patriacim do BSM potrebné priame nakladanie s vecou, alebo či postačí ak sa úkony uskutočnené jedným z manželov bez súhlasu druhého dotýkajú disponovania s BSM nepriamo. Žalovaní síce prevzali na seba záväzok, ktorý neprechádza na druhého manžela a tento nemôže byť predmetom dispozície bezpodielového spoluvlastníctva manželov, no tým, že žalovaní v čase pristúpenia k dlhu nedisponovali majetkom patriacim do ich výlučného vlastníctva, právnym úkonom, teda avalovaním zmenky disponovali s majetkom patriacim do BSM, nakoľko sa následky takého právneho úkonu v tomto prípade jednoznačne prejavia vo sfére spoločných vecí, pričom aj z toho dôvodu je aplikácia ust. § 145 ods. 1 OZ potrebná. Súd prvej inštancie tiež nevzal do úvahy, že žalobca je etablovanou spoločnosťou, ktorej hlavným predmetom podnikateľskej činnosti je poskytovanie úverov a leasingov. Pri uzatváraní úverovej zmluvy s dlžníkom, ako ani pri uzatváraní zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve so žalovanými, sa žiadnym spôsobom nezaujímal o bonitu fyzických osôb podpisujúcich zmluvu. Žalobca prejavil záujem o zabezpečenie pohľadávok voči dlžníkovi zo strany žalovaných až o niekoľko rokov, pričom ich nedostatočne poučil o skutočnostiach a následkoch spojených s týmto právnym úkonom. Nakoľko je z konania žalobcu v tomto smere možné pozorovať jeho snahu o zneužitie nevedomosti žalovaných, resp. využitie finančnej situácie dlžníka prostredníctvom ktorého žalobcovia dlhodobo zarábali na svoje živobytie, takéto konanie žalobcu nemôže požívať právnu ochranu. Žalobca postupoval ľahkovážne aj vtedy, keď si žiadnym spôsobom nezisťoval bonitu žalovaných a nežiadal súhlas ich manželiek s uvedeným úkonom, čo je bežnou praxou v rámci činnosti obdobných spoločností. Žalovaní v čase podpisovania zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve podnikali len prostredníctvom obchodnej spoločnosti, čo v tomto čase nemohlo vyvolávať u ich manželiek predpoklad, že by bol majetok patriaci do BSM priamo ohrozený, a s takýmto podnikaním zákon ani nepredpokladá udelenie súhlasu manžela, nakoľko sa takýto súhlas s podnikaním vo forme účasti v obchodnej spoločnosti nevyžaduje. Právne úvahy súdu spočívajúce v tomto predpoklade preto nemožno považovať za relevantné a správne. Rovnako nemožno považovať za správne ani posúdenie postavenia žalovaných v rámci podpisu zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve, kedy súd uvádza, že žalovaní túto zmluvu uzatvárali v súvislosti s ich podnikaním. Žalovaní podpisovali zmluvu v súvislosti s podnikaním dlžníka, pričom zmenku avalovali ako fyzické osoby mimo rámca ich prípadnej osobnej podnikateľskej činnosti, a teda argumentácia súdu v tomto smere je nesprávna a nesprávne je aj právne posúdenie súdu uvedené v rozsudku. Žalovaní preto navrhovali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovaným prizná náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%.

Žalobca samostatný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalovaných podal písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že považuje rozsudok za vecne správny a odvolanie za nedôvodné a neopodstatnené. K namietaným nesprávnym skutkovým zisteniam, kedy žalovaní uvádzajú, že spochybňujú výšku uplatneného nároku, nakoľko už v rámci konania na súde prvej inštancie uviedli, že žalobca už bol v im neznámej výške z nároku, ktorý bol zabezpečený predloženou zmenkou uspokojený, k čomu k odvolaniu doložili súpis oddelenej podstaty zverejnený v Obchodnom vestníku pod č. 109/2019, výpis z LV č. XXXX a z LV č. XXX žalobca uviedol, že tieto listiny – prílohy odvolania boli v konaní prvýkrát doložené až po vydaní uznesenia o vyhlásení dokazovania za skončené. Poukázal na ust. § 153 ods. 1, 3, § 366 ods. 1 a uviedol, že nie je daný žiadny z dôvodov prípustnosti novôt v odvolacom konaní a s tým, že žalovaní ani v odvolaní neuplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP. Pokiaľ ide o namietanú výšku uplatneného nároku, a to bez toho, aby žalovaní akýmkoľvek prostriedkom procesnej obrany alebo útoku preukazoval podľa nich správnu výšku, s týmto sa súd dostatočne vysporiadal v bode 66 odôvodnenia rozsudku. Pokiaľ žalovaní poukazovali na to, že súd nesprávne posúdil okolnosti uzatvárania zmluvy, neprihliadal na to, že žalobca je etablovanou spoločnosťou v oblasti poskytovania úverov avšak žiadnym spôsobom nezisťoval, či sú žalovaní ženatí a aký je rozsah ich majetku, s tým, že žalovaní v čase uzatvárania zmluvy plne dôverovali žalobcovi, ktorý zneužil ich neznalosť o rizikách a právnych následkoch avalovania blankozmenky; k tomu žalobca uviedol, že tieto vyjadrenia žalovaných sú bez výpovednej hodnoty a relevancie k možnosti preukázať odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, inak mali žalovaní uviesť, z akého skutkového stavu súd vychádzal a v čom boli skutkové zistenia nesprávne, resp. k akým iným skutkovým zisteniam, majúcim relevanciu pre posúdenie nároku žalobcu mal konajúci súd dospieť. Iné námietky týkajúce sa skutkového stavu v odvolaní nie sú. Súd dostatočne a správne zistil skutkový stav potrebný pre rozhodnutie vo veci a tento skutkový stav dostatočne sumarizoval aj v rozsudku.

K žalovanými namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď podľa žalovaných má byť ich zmenkové ručenie posudzované ako relatívne neplatné z dôvodu nedostatku súhlasu manželiek žalovaných s uzatvorením zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve, resp. je absolútne neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, z dôvodu údajnej neexistencie výlučného majetku žalovaných, keď sa žalovaní opierajú o nález Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010; poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.9.2020, sp. zn. 8Cdo/263/2019, podľa ktorého názor zaujatý v rozhodnutí Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010 v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu až na jednu výnimku (rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/88/2011) sa výraznejšie nepresadil. V prípade rozhodnutia sp. zn. 6Cdo/88/201, na ktoré sa žalovaní tiež odvolávajú, išlo o kasačnú viazanosť zrušovacím nálezom Ústavného súdu, keďže išlo o konanie, v ktorom bol prvý rozsudok Najvyššieho súdu SR zrušený predmetným nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010 a kde bol teda Najvyšší súd SR priamo viazaný právnym názorom Ústavného súdu. Mimo tohto jedného prípadu je doterajšia rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít vzáčne jednotná a jednoznačne neaplikujúca závery dotknutého nálezu Ústavného súdu SR, resp. argumenty žalovaných v tomto spore. Inak povedané všetky senáty Najvyššieho súdu SR, ktoré nemali zo zákona povinnosť rešpektovať závery dotknutého nálezu Ústavného súdu SR (v dôsledku kasačnej viazanosti) tieto závery nikdy nezohľadnili. Podľa žalobcu možno aktuálnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (čl. II. ods. 2 CSP) zhrnúť tak, že súčasná platná právna úprava pripúšťa, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený vo sfére mimo spoločných vecí prevziať na seba samostatné záväzky, t. j. zaväzovať sa v rámci občianskoprávných alebo obchodnoprávných vzťahov, a to bez toho, aby takéto právne úkony bolo možné považovať za relatívne neplatné a tiež v prípade nedobrovoľného splnenia samostatného záväzku jedného z manželov pripúšťa možnosť uspokojenia i z majetku patriaceho do BSM, ku ktorému má druhý manžel ideálny podiel, a to v závislosti od skutočnosti, či výlučný majetok dlžníka bude postačujúci pre uspokojenie veriteľa. Ak právna úprava vo svojej podstate je neznesiteľná, nemožno sa od nej odkláňať len preto, že v tej istej oblasti vyvoláva nespravodlivosť. Úprava bezpodielového spoluvlastníctva manželov obsiahnutá v § 143 a nasl. OZ z hľadiska účelu zákona nesmeruje k ochrane spoločného majetku pred sekundárnymi dopadmi úkonov jedného z manželov. Inak by zákonodarca nemohol v § 147 ods. 1 OZ zakotviť možnosť, aby sa pohľadávka veriteľa len jedného z manželov mohla pri výkone rozhodnutia uspokojiť z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov; ak by snaha o ochranu spoločného majetku napr. aj z dôvodu extrémnej nespravodlivosti existovala, ust. § 147 ods. 1 by ju negovalo. Ust. § 147 ods. 1 OZ priamo pamätá aj na pohľadávky len proti jednému z manželov a pre tento prípad pripúšťa ich uspokojenie aj zo spoločného majetku. Súdna prax je teda dlhodobo ustálená v názore, že ručiteľský záväzok len jedného z manželov nepovažuje za vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí, a teda, že k ručiteľskému záväzku jedného z manželov nie je potrebný súhlas druhého manžela. Prevzatím ručiteľského záväzku jedným z manželov nevzniká spoločný ručiteľský záväzok oboch manželov. Prevzatie ručiteľského záväzku jedným z manželov nie je právnym úkonom, ktorý by bolo možné charakterizovať ako dispozíciu so spoločnou vecou alebo vykonávanie správy spoločných vecí oboch manželov, ale ide o úkon spadajúci do výlučnej dispozičnej sféry každého z manželov osobitne. Druhý z manželov je pritom v zmysle § 147 ods. 1 OZ povinný strpieť uspokojenie veriteľovej pohľadávky aj z bezpodielového spoluvlastníctva. Opačný výklad by neodôvodnene znížil princíp ochrany tretích osôb (veriteľov) a dlžníkov by priamo viedol k tomu, ako sa vyhnúť plneniu záväzkov. Nepriaznivé dopady vyplývajúce z tohto ustanovenia pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, sú dôsledkom existencie bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorým je spätá nutnosť vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, pokiaľ ich bezpodielové spoluvlastníctvo trvá. Vzhľadom na konštrukciu, vznik a rozsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno eliminovanie týchto nepriaznivých dopadov riešiť len zmenou rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo jeho zánikom. Účinky ručiteľského vyhlásenia jedného z manželov sa tak nemusia prejaviť vo sfére spoločných vecí, resp. vo sfére majetku patriaceho do BSM. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe, len na základe tej skutočnosti, že žalovaný nemal výlučný majetok, ktorým by uspokojil pohľadávku svojho veriteľa, nemožno predmetný právny úkon hodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi. Tu žalobca poukázal na to, že na pojednávaní konanom dňa 2.6.2021 namietal, že žalobca nemá možnosť preukazovať výlučný majetok klientov, keďže okrem majetku evidovaného vo verejných registroch môže byť portfólio majetku klientov široké a nepodliehajúce akejkoľvek registrácii, pričom žalovaní v konaní ani nepreukazovali a neosvedčili neexistenciu výlučného majetku. V čase prevzatia zmenkového ručenia, podľa účtovnej závierky za predchádzajúce účtovné obdobie (rok 2014), obchodná spoločnosť AGROPRET-PULZ disponovala obchodným majetkom v hodnote viac ako 5,763 mil. eur, z toho predstavoval neobežný majetok 1,168

mil. eur a obežný majetok 4,49 mil. eur. Žalovaní 1. a 2. boli akcionármi tejto spoločnosti (každý z nich v pomere 50%), ako aj jej štatutármi (predseda a člen predstavenstva), teda mali plnú vedomosť o majetkových pomeroch tejto spoločnosti. Pri takomto majetku obchodnej spoločnosti teda v žiadnom prípade nemožno dôvodiť, že by cieľom konania strán bolo vytváranie cesty pre exekučné uspokojenie z vecí patriacich do BSM. Spoločnosť AGROPRET-PULZ, a.s. vlastnená žalovanými, totiž disponovala v čase uzatvorenia zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve takým obchodným majetkom, ktorý dôvodne potvrdzoval, že splatenie záväzkov touto spoločnosťou je reálne, predstaviteľné a možné. Aval žalovaných predstavoval štandardné zabezpečenie tohto záväzku, ktoré v žiadnom aspekte nebolo rozporné s dobrými mravmi. Navyiac, v súlade s ust. § 40a OZ, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ust. § 145 ods. 1 OZ, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takýmto úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Preto namietaný nedostatok súhlasu manželiek žalovaných, by aj pri hypotetickej aplikácii tohto ustanovenia na danú vec, zakladal výlučne právo dotknutých manželiek domáhať sa neplatnosti právneho úkonu. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie v bode 59. odôvodnenia rozsudku dostatočne vysporiadal s argumentmi žalovaných a podrobne analyzoval, prečo sa nestotožnil so závermi Ústavného súdu SR v dotknutom náleze. Žalobca poukázal tiež na závery súdu v ods. 66. rozsudku, ktoré majú absolútnu relevantnosť pre posúdenie nároku žalobcu, a to, že zmenka je vysoko formálny, dokonalý a abstraktný záväzok a žalobca nebol v tomto prípade povinný preukazovať nič iné ako to, že je majiteľom zmenky. Žalovaní nepreukázali, že by žalobca vyplnil chýbajúce údaje na blankozmenke v rozpore s písomnou dohodou o jej vyplnení, v rozpore so zmluvnými dojednaniami, podmienkami jej vyplnenia, s ktorými aj žalovaní súhlasili a boli oboznámení. Žalobca je presvedčený, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, v odôvodnení rozsudku sa dostatočne vysporiadal s relevantnými skutkovými okolnosťami prípadu, poskytol dostatočné odpovede na argumenty žalovaných a na ich základe prijal odôvodnený právny záver o tom, že nárok žalobcu je dôvodný. Žalobca preto navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a žalovaných zaviazal uhradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Žalovaní 1. a 2. podali k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedli, že ak žalovaní dostatočným spôsobom vo svojom odvolaní definovali a vysvetlili z akých dôvodov považujú rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny, súd nie je oprávnený na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP neprihliadať len čisto z formalistického hľadiska, a teda že žalovaní tento odvolací dôvod nedefinovali zákonným ustanovením v úvode svojho odvolania. Žalovaní však opätovne uvádzajú, že presná výška uspokojenia pohľadávky žalobcu ako zabezpečeného veriteľa v konkurznom konaní týmto nie je z objektívnych dôvodov známa a táto informácia im do dnešného dňa ani nebola poskytnutá, a to či už zo strany samotného žalobcu, alebo zo strany správcu konkurznej podstaty. Skutočnosť, že mal byť žalobca v rámci konkurzu vyhláseného na majetok obchodnej spoločnosti AGROPRET-PULZ, a.s., IČO: 44 258 623 už aspoň čiastočne zo zabezpečenej pohľadávky uspokojený, žalovaní opakovane uvádzali aj v rámci konania na súde prvej inštancie (napr. pojednávanie konané dňa 2.6.2021). Sudca sa v rámci dokazovania podľa CSP nestáva výlučne pasívnym arbitrom, ktorý je pri zisťovaní skutkového stavu odkázaný na tvrdenia a dôkazné návrhy strán, ale tomuto sú priznané aj určité práva a povinnosti, od ktorých dodržania závisí aj posudzovanie dodržania práva strany konania na spravodlivý proces. Tu žalovaní poukázali na ust. § 150 ods. 2 CSP, podľa ktorého: „Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.“ Ustanovenie § 150 ods. 2 CSP slúži aj na zmiernenie následkov situácie, keď strana sporu povinnosť tvrdenia z objektívnych dôvodov nevie splniť, pretože určitú relevantnú skutočnosť nepozná, hoci ju pozná protistrana (tzv. informačný deficit). V tomto prípade je následne strana, ktorú v konkrétnom prípade nezaťažuje dôkazné bremeno, povinná aktívne spolupôsobiť pri objasňovaní skutkového stavu. Hľadanie pravdy nie je len hlavným cieľom civilného procesu, ale taktiež predmetom verejného záujmu, a preto je potrebné vysvetľovaciu povinnosť sporových strán vnímať ako samozrejmy všeobecný prostriedok, ktorý vedie k vyššie uvedenému cieľu. Súd napomáha strane odstrániť informačný deficit v prípadoch, kedy sa strana konania ocitla v informačnej núdzi bez svojho zavinenia, ako tomu je aj v tomto prípade, kedy žalovaní nedokážu z objektívnych dôvodov vyčísliť výšku uspokojenia zabezpečenej pohľadávky o ktorej úhradu žiada žalobca v celej výške. Podľa ust. § 185 ods. 2 CSP: „Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak.“ Žalovaní v rámci konania na súde prvej inštancie namietali výšku uplatneného nároku zo strany žalobcu, a to z dôvodu aspoň čiastočného uspokojenia žalobcu v rámci konkurzu

vyhláseného na majetok dlžníka. Žalovaní však z objektívnych dôvodov nemali možnosť aktuálnu výšku pohľadávky zabezpečenú zmenkovým zabezpečovacím právom preukázať. Preto bolo v súlade ustanoveniami CSP, aby súd vyzval žalobcu na upresnenie uhradenej sumy, prípadne aby súd vyžiadal tieto informácie z registra dražieb, prípadne od správcu konkurznej podstaty. Nakoľko v rámci konania súdu prvej inštancie nebola zistená skutočná výška nesplateného záväzku dlžníka voči žalobcovi, nebola preukázaná ani výška pohľadávky žalobcu, ktorú by si mohol voči žalovaným ako zmenkovým ručiteľom nárokovať. Uvedeným došlo k podstatnému porušeniu práv žalovaných a k stavu, kedy de facto môže byť žalobcovi jedna pohľadávka uhradená duplicitne, a to tak zo strany žalovaných ako aj z oddelenej podstaty v rámci konkurzného konania. Možno predpokladať, že súd výšku uhradenej pohľadávky zo strany dlžníka, resp. v rámci konkurzu na jeho majetok, nepovažoval za relevantnú skutočnosť, čo vyplýva aj z bodu 66. odôvodnenia rozsudku, podľa ktorého sa súd vôbec nezaoberal výškou úhrady zabezpečenej pohľadávky vo vzťahu k uplatnenej výške pohľadávky voči žalovaným, nakoľko mal za to, že je úhrada zabezpečenej pohľadávky vo vzťahu k uplatnenému nároku voči žalovaným ako zmenkovým ručiteľom bezpredmetná. Daný právny názor je však nesprávny, súd si mal vyžiadať skutkové tvrdenia v tomto smere od žalobcu, resp. zistiť výšku uhradenej výšky z relevantných zdrojov, z ktorých informácie žalovaní nemohli z objektívnych dôvodov zabezpečiť. Ďalej žalovaní poukázali na to, že slovenský právny poriadok pozná možnosť využitia tzv. materiálneho korektívu spočívajúceho v posudzovaní otázky, či je určité konanie v súlade s dobrými mravmi. Žalovaní trvajú na právnom názore, podľa ktorého pojem dobré mravy nemožno vykladať len v kontexte prípustnosti určitého konania zákonom, ale tento vyžaduje v rámci výkladu dôsledné posúdenie aj z hľadiska všeobecných pravidiel morálky, na ktorých dodržiavanie je všeobecný záujem. V otázke absolútnej neplatnosti právneho úkonu žalovaní naďalej poukazujú na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 26/2010, s ktorým sa žalovaní v plnej miere stotožňujú. Čo sa týka námietok žalobcu spočívajúcich v nepreukázaní neexistencie výlučného majetku žalovaných, v tomto prípade nie je možné uplatniť tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, kedy by bolo prenesené dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní neexistencie takéhoto majetku na žalovaných, nakoľko z ich strany preukázanie neexistencie takéhoto majetku z objektívnych dôvodov nie je možné. Ak svojim vyjadrením žalobca sledoval vyvrátenie skutočnosti, že by žalovaní nedisponovali majetkom nepatriacim do BSM, dôkazné bremeno v tomto smere nesie práve žalobca. Žalovaní tak aj naďalej považujú rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny, na základe čoho žiadajú odvolací súd, aby ho zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná im náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Žalobca podal k vyjadreniu žalovaných 1. a 2. písomné vyjadrenie v ktorom uviedol, že akékoľvek argumenty žalovaných týkajúce sa presnej výšky uspokojenia pohľadávky žalobcu, s odvolávaním sa na konkurzné konanie spoločnosti AGROPRET-PULZ, a.s. v konkurze, IČO: 44 258 623 je irelevantné a právne bezvýznamné. Žalobca si v konaní uplatnil nárok zo zmenky voči zmenkovým avalistom. Zmenkové ručenie je zabezpečovacím vzťahom, v ktorom zmenkový ručiteľ vyznačí svoj záväzok popri niektorej inej zmenkovo zaviazanej osobe. Záväzok ručiteľa je akcesorický ku zmenke ako listine a je nezávislý na záväzku dlžníka. Žalovaní sa ako avalisti zaviazali ručiť za zaplatenie zmenky vystaviteľom. Avalista je samostatný zmenkový dlžník, ktorý zodpovedá za zaplatenie zmenky. Avalista nezaistuje povinnosť za toho-ktorého zmenkového dlžníka, ale zaistuje zaplatenie zmenky ako takej. Avalista sa zaručuje vo vzťahu ku konkrétnej osobe-avalátovi, pričom podľa tohto kritéria sa určuje iba postavenie avalistu, či ide o priameho dlžníka, alebo nepriameho dlžníka v závislosti od postavenia avaláta. Uvedené však nemá vplyv na skutočnosť, že avalista zodpovedá za zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky). Zásada subsidiarity pri avale je potlačená úplne. Pri uplatňovaní práva sa jej potlačenie prejavuje aj v tom, že majiteľ zmenky môže uplatňovať aj svoj nárok voči avalistovi bez ohľadu na to, či už skôr využil svoje právo a uplatnil najprv svoj nárok voči avalátovi (AGROPRET-PULZ, a.s. v konkurze). Taktiež avalista nemôže odvodzovať svoje námietky voči plateniu zmenky od avaláta (t. j. nemôže uplatňovať námietky, ktoré výlučne patria avalátovi). Avalista môže uplatňovať len svoje námietky voči plateniu zmenky. Nie je teda vylúčené, že sa avalát ubráni svojimi námietkami plateniu zmenky, ale avalista sa neubráni. V konaní nebolo nijak preukázané, že by žalobca nevyplnil zmenku v súlade s vyplňovacím zmenkovým právom v čase, keď jej na vyplnenie tejto zmenky vznikol nárok, a teda súd nemal dôvod sa zaoberať ničím nepodloženými námietkami žalovaných o údajnom uspokojovaní pohľadávok žalobcu voči avalátovi AGROPRET-PULZ, a.s. v konkurze v príslušnom konkurznom konaní. Záväzok žalovaných ako zmenkových ručiteľov je samostatným záväzkom rovnako ako aj nárok žalobcu ako zmenkového veriteľa voči zmenkovým ručiteľom je národom zo zmenky bez ohľadu na priebeh konkurzného konania spoločnosti AGROPRET-PULZ, a.s. v konkurze. Ak

má vyplnená blankozmenka, hoc aj v rozpore so zmluvou o vyplňovacom práve, všetky podstatné náležitosti zmenky, ide o formálne platnú zmenku, avšak zmenkovému dlžníkovi prislúcha námietka nesprávneho vyplnenia blankozmenky z dôvodu porušenia zmluvne dohodnutého vyplňovacieho práva. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov však platí, že dlžník musí preukázať, že zmenka bola vyplnená odlišne od dohody (ak sa namieta nadvyplnenie zmenkovej sumy). Námietky žalovaného musia v tom prípade jednoznačne a nezameniteľne vyplniť skutok, o ktorý sa opiera jeho obrana. Iba konštatovanie, že zmenková suma nebola v blankozmenke vyplnená správne, nemôže obstať. Z povahy zmenky totiž vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu preukazovať, že mu žalovaný zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Dôkazné bremeno totiž spočíva na žalovanom, nie na žalobcovi, aby preukázal, že zmenka bola vyplnená nesprávne. Pri kauzálnych námietkach voči zmenke nie je možné prenesenie dôkazného bremena zo žalovaného na žalobcu. Žalovaní nijak nekonkretizovali a ani nepreukázali svoje námietky týkajúce sa nesprávneho vyplnenia blankozmenky a neuniesli v tomto smere dôkazné bremeno.

Pokiaľ ide o uplatnené prostriedky procesného útoku a procesnej obrany žalovaných v konaní týkajúce sa výšky uspokojenia uplatnenej pohľadávky žalobcu, žalobca uviedol, že vo vyjadrení k žalobe zo dňa 24.5.2019 žalovaní žiadnym spôsobom nenamietali presnú výšku uspokojenia pohľadávky žalobcu. Vo vyjadrení k žalobe síce žalovaní namietajú existenciu konkurzného konania obchodnej spoločnosti AGROPRET-PULZ a.s., v konkurze, avšak len v kontexte domnejšej aplikácie ustanovenia § 14 ods. 5 písm. c) zákona č. 7/2005 z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Ani vo vyjadrení žalovaných (duplika) zo dňa 9.9.2021 žalovaní žiadnym spôsobom nenamietali presnú výšku uspokojenia pohľadávky žalobcu. Až na pojednávaní konanom dňa 2.6.2021 právny zástupca žalovaných prvýkrát argumentoval, že: „K výške sumy, ktorá je určená na zmenke, vo veci konkurzu obchodnej spoločnosti AGROPRET-PULZ a.s. tento nie je skončený, nie všetok majetok bol znehodnotený...preto by sme považovali za nutné vôbec preukázať výšku, ktorá bola zapísaná do blankozmenky.“ Žalovaní však žiadnym spôsobom neoznačili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Na pojednávaní dňa 10.9.2021 právny zástupca žalovaných uviedol: „Čo sa týka sumy uvedenej na vyplnenej blankozmenke, žalovaní už na predchádzajúcom pojednávaní túto sumu spochybňovali a to v súvislosti s konkurzom na majetok obchodnej spoločnosti AGROPRET-PULZ a.s. v rámci ktorého podľa informácií dostupných žalovaným ako záložný veriteľ pristúpil k predaju viacerých nehnuteľností.“ Žalovaní však žiadnym spôsobom neoznačili dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ani v rámci vyjadrenia sa k dokazovaniu a právnej stránke veci pred vyhlásením dokazovania súdom za skončené (§ 182 CSP), žalovaní nenavrhli vykonanie žiadneho dôkazu na preukázanie svojich tvrdení. Prvýkrát až v odvolaní žalovaní doložili súdu prílohy odvolania bez akéhokoľvek zdôvodnenia ich prípustnosti v zmysle ustanovenia § 366 CSP (novoty v odvolacom konaní). Z uvedeného je podľa žalobcu zrejmé, že žalovaní pristupovali v konaní k využívaniu prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany absolútne pasívne. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je striktné obmedzené. Vychádza sa totiž z toho, že strany sporu mali v doterajšom priebehu konania niekoľko príležitostí tieto prostriedky použiť. Žalovaní tieto príležitosti nevyužili, pričom v prípade príloh odvolania ide o listiny, ktoré bez ďalšieho museli byť žalovaným k dispozícii aj v čase konania na súde prvej inštancie. Správnosť vyplnenia zmenkovej sumy na zmenke nebola akokoľvek procesne relevantne spochybnená a pasivita žalovaných sa už v tomto štádiu konania nedá nijak zhojiť právno-teoretickými argumentmi obsiahnutými v odvolacej replike. Žalobca zdôraznil, že ak je vznesená námietka o nesprávnom vyplnení zmenky, platí, že dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že majiteľ zmenky túto vyplnil v rozpore s dohodou o vyplňovacom práve, je na dlžníkovi alebo osobe zaviazanej zo zmenky, ktorá uvedené tvrdenie v konaní vzniesla. Takéto dôkazné bremeno nie je možné prenášať na súd či žalobcu.

Pokiaľ ide o závery Ústavného súdu SR v náleze sp. zn. I. ÚS 26/2010, o postoji najvyšších súdnych autorít, žalobca uviedol, že Najvyšší súd SR závery tohto nálezu konštantne odmieta a neaplikuje. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe, len na základe tej skutočnosti, že žalovaný nemal výlučný majetok, ktorým by uspokojil pohľadávku svojho veriteľa, nemožno predmetný právny úkon hodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi. S námietkami žalovaných v tomto smere sa súd dostatočne, riadne a dôsledne vysporiadal, keď aj zdôvodnil, prečo sa nestotožnil so závermi Ústavného súdu SR obsiahnutými v náleze sp. zn. I. ÚS 26/2010. Žalovaní v odvolacej replike právne teoretizujú nad inštitútom negatívnej

dôkaznej teórie, reagujúc tak na vznášajúcu námietku žalobcu o tom, že žalovaní neexistenciu svojho výlučného majetku len tvrdili, avšak nijako neosvedčili. V čase prevzatia zmenkového ručenia, obchodná spoločnosť AGROPRET-PULZ, a.s. disponovala obchodným majetkom v hodnote viac ako 5,763 mil. eur, preto nemožno dôvodiť, že by cieľom konania strán (prostredníctvom uzatvorenia zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve aj so žalovanými ako avalistami) bolo vytváranie cesty pre exekučné uspokojenie pohľadávky z vecí patriacich do BSM žalovaných. Spoločnosť AGROPRET-PULZ, a.s. totiž disponovala v čase uzatvorenia zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve takým obchodným majetkom, ktorý dôvodne potvrdzoval, že splatenie záväzkov touto spoločnosťou je reálne, predstaviteľné a možné. Súd správne ustálil, že aval žalovaných predstavoval štandardné zabezpečenie tohto záväzku, ktoré v žiadnom aspekte nebolo rozporné s dobrými mravmi. Nie je možné hodnotiť a posudzovať úkon ako rozporný s dobrými mravmi výlučne na základe toho, že ho uzatvárali žalovaní ako predseda predstavenstva/člen predstavenstva a ako akcionári dlžníka, ktorí neručia za záväzky spoločnosti, pričom v prípade uspokojenia záväzku by bol postihnutý aj majetok ich manželiek. Žalovaní sami ako fyzické osoby dobrovoľne a slobodne avalovali zmenku, čím poskytli zabezpečenie záväzku obchodnej spoločnosti, v ktorej sú akcionármi a prebrali na seba právnu zodpovednosť za záväzok spoločnosti. Právo takéto konanie nevylučuje, a teda zjavne pripúšťa, bez ohľadu na dôsledky, ktoré sa potencionálne môžu prejavíť aj vo sfére spoločného majetku avalistu a jeho manžela. Preto konanie žalovaných voči žalobcovi pri tomto právnom úkone nemožno vnímať ako rozporné s dobrými mravmi. Žalobca preto navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodalí.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaných 1. a 2. nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci, rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu vyhovel dôvodiac, že žalobca predložil v prvopise zmenku avalovanú žalovanými 1. a 2., ktorá obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 75 ZZŠ pre vlastnú zmenku, s tým, že pôvodne bola zmenka vystavená ako blankozmenka, pričom žalobca vyplnil údaje o zmenkovej sume a dátume splatnosti v súlade so zmluvou o zmenkovom vyplňovacom práve. Súd považoval za nedôvodnú obranu žalovaných spočívajúcu v namietaní relatívnej neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve podľa § 40a v spojení s § 145 ods. 1 OZ, ako aj z dôvodu ich absolútnej neplatnosti pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ a pokiaľ ide o výšku zmenkovej sumy uzavrel, že zmenka bola žalobcom vyplnená v súlade s dohodou o jej vyplnení, keď žalovaní nešpecifikovali, ako môže skutočnosť vyhlásenia konkurzu na dlžníka spochybňovať výšku zmenkovej sumy a tým aj spôsob jej vyplnenia.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie zmenkovej sumy, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa v celom rozsahu

stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

Podstatou vlastnej zmenky je uznanie dlhu vystaviteľa voči remitentovi. Jej vecným dôvodom je záväzok z kauzálneho vzťahu, ktorý sa vydaním vlastnej zmenky zabezpečuje všetkými výhodami, ktoré zmenková obligácia obsahuje. Zmenka je však právom sama o sebe, právne relevantným legitimačným prostriedkom. Z hľadiska právneho dôvodu vzniku právneho vzťahu z cenného papiera, zmenka stelesňuje abstraktný záväzkový vzťah, tzn. že na vznik záväzkového vzťahu zo zmenky je potrebné splniť len zákonné formálne náležitosti zmenky. Zmenkový záväzok teda vznikne a existuje bez ohľadu na to, aby sa preukazovala kauza vzniku záväzku.

Riadny majiteľ zmenky má právo, aby mu bola v dobe splatnosti, v mieste určenom zmenkou vyplatená zmenková suma. Toto jeho právo sa uspokojí tým, že obdrží finančný obnos od príslušného dlžníka. Vyplatením zmenky dochádza k zániku záväzku splnením. Majiteľ má v prvom rade nárok na platenie podľa zmenky voči priamym dlžníkom, pretože tí prevzali priamy záväzok zmenku pri splatnosti preplatiť. Výstavca vlastnej zmenky prevzal svoj záväzok už emisiou zmenky oprávnenej osobe. Rovnaké postavenie má tiež avalista.

Solidárnosť zmenkových záväzkov sa prejavuje v tom, že majiteľ zmenky ako zmenkový veriteľ, môže požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek zmenkového dlžníka alebo od niekoľkých dlžníkov alebo od všetkých. Poradím jednotlivých dlžníkov je zmenkový veriteľ viazaný len potiaľ, pokiaľ je nútený zmenku predložiť, resp. protestovať voči osobe, ktorá má zo zákona prednosť pred osobami vzdialenejšími. Pokiaľ sa teda zmenkový veriteľ rozhodol po splatnosti zmenky uplatniť svoje právo, nemožno na takýto výkon práva hľadieť ako na rozporný s dobrými mravmi. Navyše v danom prípade ide o uplatnenie pohľadávky v obchodnom styku voči avalistom, ktorí danú zmenku podpisovali v pozícii predsedu a člena predstavenstva aj za vystaviteľa zmenky, podpisovali za dlžníka aj zmluvu o úvere, jej dodatky ako aj zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve, čiže si museli byť vedomí vážnosti a možných následkov svojich právnych úkonov.

Z abstraktnosti zmenky vyplýva zároveň nespornosť zmenkového záväzku. Podstata nespornosti spočíva v tom, že majiteľ zmenky nie je pri uplatnení zmenkovej pohľadávky povinný preukazovať nič iné, len to, že je oprávnený majiteľ zmenky. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukázať iným spôsobom než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie. V samotnej listine je totiž inkorporované právo. Majiteľ zmenky teda nemusí ďalej preukazovať, že mu zmenkový dlžník (žalovaný) zmenkovú sumu skutočne dlhuje. Z ustanovenia čl. I § 17 ZZŠ síce vyplýva možnosť, aby žalovaný vzniesol námietky, dôkazné bremeno o nich však potom nesie on. Pokiaľ žalovaný nepreukáže dôvodnosť námietok, je povinný zo zmenky plniť. Aj podľa judikatúry dôkazné bremeno preukázania kauzálnych námietok nesie žalovaný (rovnako rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 2.3.1999, sp. zn. 32Cdo/2383/98).

Zmenkové ručenie je zabezpečovacím vzťahom, v ktorom zmenkový ručiteľ (avalista) vyznačí svoj záväzok popri niektorej inej zmenkovo zaviazanej osobe (avalátovi). Zmenkový ručiteľ je samostatným dlžníkom zo zmenky a jeho záväzok je z pohľadu zmenkového veriteľa rovnocenný so záväzkom dlžníka. Na rozdiel od ručenia podľa civilného práva, ktoré je kodifikované v Občianskom zákonníku a v Obchodnom zákonníku, záväzok z titulu avala nesmeruje len voči konkrétnemu zmenkovému dlžníkovi (avalátovi). Avalista zaisťuje zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky) bez ohľadu na to, za koho sa zaručil. Avalista sa síce zaručuje vo vzťahu ku konkrétnej osobe - avalátovi, avšak podľa tohto kritéria sa určuje iba postavenie avalistu, či ide o priameho dlžníka, alebo nepriameho dlžníka v závislosti

od postavenia avaláta. Uvedené však nemá vplyv na skutočnosť, že avalista zodpovedá za zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky). Ručiteľ ručí rovnakým spôsobom ako ten, za koho záväzok prevzal (§ 32 ods. 1 ZZŠ).

Pre záväzok avalistu nie je teda typická ani zásada akcesority, ani zásada subsidiarity tak, ako je to pri ručiteľských záväzkoch podľa civilného práva. Majiteľ zmenky môže uplatňovať svoj nárok voči avalistovi bez ohľadu na to, či uplatnil svoj nárok najprv voči avalátovi. Taktiež avalista nemôže odvodzovať svoje námietky voči plateniu zmenky od avaláta (t.j. nemôže uplatňovať námietky, ktoré výlučne patria len avalátovi). Avalista môže uplatňovať len svoje námietky voči plateniu zmenky. Nie je teda vylúčené, že avalát sa ubráni svojimi námietkami plateniu zmenky, ale avalista sa neubráni. Postavenie avalistu môže byť, paradoxne, horšie než postavenie avaláta (k tomu viď aj: Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Wolters Kluwer: Bratislava, 2017, s. 147, 148; tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22.10.2019 sp. zn. 3Obdo/65/2019).

Záväzok žalovaných 1. a 2. ako zmenkových ručiteľov je teda samostatným záväzkom, rovnako ako aj nárok žalobcu ako zmenkového veriteľa voči zmenkovým ručiteľom je nárokom zo zmenky. Žalobca ako zmenkový veriteľ v predmetnej veci uplatnil svoj nárok proti priamym zmenkovým dlžníkom - ručiteľom.

Ust. čl. I § 17 ZZŠ poskytuje zmenkovému dlžníkovi právne prostriedky na obranu voči zmenkovému veriteľovi. Okruh námietok, ktoré je oprávnený podávať zmenkový dlžník je vymedzený negatívnym spôsobom. Podstata nespоровosti zmenkového záväzku totiž spočíva v tom, že majiteľ zmenky nie je pri uplatnení zmenkovej pohľadávky ani v prípade uplatnenia práv súdnou cestou povinný preukazovať nič iné len to, že je oprávneným majiteľom zmenky. Nie je povinný preukazovať vnútornú kauzu zmenky. Pokiaľ je totiž samotná zmenka platná, je relevantným právnym dôvodom na uplatnenie práv. Zmenkový dlžník sa môže voči plateniu zmenky v zmysle tohto ustanovenia brániť absolútnymi alebo relatívnymi námietkami.

Aj podľa novodobej zmenkovej judikatúry, pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.7.2012 sp. zn. 4 Obo 21/2012). Žalobca nie je povinný tvrdiť nič o dôvodoch vzniku zmenky, okolnostiach, za ktorých bola podpísaná a ani či išlo o zmenku od počiatku úplnú, alebo či zmenka bola pôvodne vydaná ako blankozmenka. Definičné znaky typické pre zmenku, ako sú konštitutívnosť, dokonalosť, abstraktnosť a nespоровosť, tvoria rýdzo podstatu tzv. zmenkovej prísnosti. Zmenkový záväzok je záväzok z listinného cenného papiera – zmenky. Právnym dôvodom pre vznik tohto záväzku nie je zmluva, ale emisia zmenky. Zmenka teda nie je zmluvný záväzok.

Absolútne námietky vyplývajú zo samej podstaty zmenky ako cenného papiera. Môže ich uplatniť ktorýkoľvek zmenkový dlžník voči ktorémukolvek majiteľovi zmenky (napr. namietanie väd listiny, ktorá mala byť zmenkou, námietka premlčania, námietka zmeškania zachovávacích úkonov a i.).

Relatívne námietky predstavujú mimozmenkové námietky, ich podstata totiž nespočíva vo vadách skriptúry (zmenky), ale vyplývajú z právneho vzťahu medzi zmenkovým veriteľom a zmenkovým dlžníkom. V zásade ide o právny vzťah, ktorý bol príčinou vzniku zmenkového vzťahu. Relatívnosť spočíva v tom, že zmenkový dlžník ich môže uplatniť len voči konkrétnemu majiteľovi zmenky (žalobcovi). Uplatnením relatívnych námietok sa nespochybňuje platnosť zmenky, ale zmenkový dlžník sa bráni povinnosti zaplatiť zmenkovú pohľadávku z dôvodu iného než zmenkového vzťahu medzi majiteľom zmenky a zmenkovým dlžníkom. Aj zmenka má totiž v zásade kauzu, t. j. príčinu prečo bola vystavená. Zmenkový záväzok je na jednej strane samostatný abstraktný záväzkový právny vzťah vznikajúci z titulu emisie zmenky, ale na druhej strane príčina jeho vzniku súvisí s hospodárskym účelom (funkciou) zmenky. Účelom zaistovacej zmenky (ako bola zmenka vystavená v tomto prípade, pozn.),

je zaistiť do budúcnosti splnenie kauzálnej pohľadávky veriteľa. Veriteľovi, ktorý je zároveň majiteľom zmenky, vzniká právo domáhať sa plnenia zo zmenky iba v prípade, ak nedôjde k včasnému splneniu kauzálneho (zaisteného) vzťahu. Zmenkový záväzok nie je možné označovať ako zaistovací záväzok, pretože zánikom kauzálneho (zaisteného) záväzku nedochádza ex lege k zániku zmenkového záväzku. Zmenka má totiž svoj samostatný právny dôvod vzniku, ktorým je jej emisia, čím si žije svojim vlastným režimom nezávislým od kauzálneho záväzku. Dlžník však je oprávnený v rámci kauzálnych námietok uplatniť svoju obranu voči plateniu zmenky. Podstata kauzálnych námietok spočíva teda v tom, že zmenkový dlžník sa bráni plneniu zo zmenky z dôvodov majúcich základ v kauzálnom vzťahu, ktorý zmenka najčastejšie zabezpečuje. Napr. ak kupujúci na zabezpečenie zaplatenia kúpnej ceny z kúpnej zmluvy vystaví v prospech predávajúceho vlastnú zmenku (vystaviteľ), pričom túto kúpnu cenu riadne a včas predávajúcemu (remitent) zaplatí, ubránil by sa v spore kauzálnou námietkou zániku záväzku z kúpnej ceny splnením, ak by sa napriek tomu domáhal predávajúci zaplatenia zmenky. V zmenkových sporoch je teda prípustná námietka zániku kauzálneho vzťahu, pričom záväzok môže zaniknúť z rôznych právnych dôvodov predpokladaných civilným právom, najčastejšie splnením. Podstata námietky zániku kauzálneho záväzku (vzťahu) spočíva v tom, že zmenkový dlžník namieta, že kauzálny vzťah, ktorý bol príčinou vystavenia zmenky existoval, ale v dôsledku právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik záväzku, neskôr zanikol. Ak uvedené zmenkový dlžník preukáže, jeho námietka bude úspešná. Dôkazné bremeno pri preukázaní námietok spočíva na žalovanom.

Avalista nemôže odvodzovať námietky voči plateniu zmenky od avaláta (t. j. nemôže uplatňovať námietky, ktoré patria výlučne avalátovi). Avalista môže uplatňovať len svoje námietky voči plateniu zmenky. Avalista sa môže brániť absolútnymi námietkami, ktoré prislúchajú každému zmenkovému dlžníkovi. Relatívne námietky sa môžu uplatňovať len vo vlastnom vzťahu, a to vo vzťahu majiteľ zmenky verzus avalát alebo majiteľ zmenky verzus avalista. Relatívne námietky majú najčastejšie povahu kauzálnych námietok, pretože sa uplatňujú pri zaistovacích zmenkách, ktoré sú z hľadiska hospodárskeho účelu jednými z najčastejšie používaných zmienek. Pri týchto zmenkách sa zároveň v novodobej zmenkovej doktríne používa rozlíšenie na „kauzálny aval“ a „abstraktný aval“ (viď Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový, Komentár. Wolters Kluwer s. r. o. rok 2017, str. 148). Abstraktný aval je taký druh avala, ktorý vznikne tak, že avalista vyznačí aval na zmenke bez toho, že by bol akýmkoľvek spôsobom zaangažovaný na dohode o vystavení zmenky, ktorá opisuje kauzálnu príčinu vystavenia zmenky, uzavretej medzi vystaviteľom (avalátom) a majiteľom zmenky. Z titulu abstraktného avalu sú relatívne námietky avalistu zo vzťahu avaláta a majiteľa zmenky v zásade vylúčené. Kauzálny aval je taký druh avala, ktorý vznikne tak, že v dohode o vystavení zmenky, ktorá opisuje kauzálnu príčinu vystavenia zmenky, uzavretej medzi vystaviteľom (avalátom) a majiteľom zmenky, je treťou zmluvnou stranou dohody aj samotný avalista. Avalista je priamo prostredníctvom dohody o vystavení zmenky, v ktorej je opísaná zaistovacia funkcia zmenky, vtelený do kauzálneho vzťahu. V prípade kauzálneho avala, má avalista možnosť vznášať v zásade kauzálnu námietku vyplývajúcu z kauzálneho vzťahu medzi avalátom a vystaviteľom, pretože uvedené námietky sú aj jeho námietky, keďže je zmluvnou stranou dohody. Uplatnenie týchto kauzálnych námietok nemusí byť pre neho jednoduché, pretože nemusí mať napr. vôbec vedomosť o tom, či bolo plnené a koľko bolo čiastočne plnené. Preto sa môže ocitnúť v núdzi tvrdenia námietok, čo má za následok aj dôkaznú núdzu (nevie koľko bolo plnené, nemá relevantný dôkaz). V prípade, že vystaviteľom zmenky (avalátom) je obchodná spoločnosť, za ktorú koná ten istý štatutárny orgán, ktorý následne zmenku v pozícii fyzickej osoby avaluje, má tento avalista tzv. dvojjedinné postavenie. Aj ak nepodpísal tento avalista dohodu o vystavení zmenky, nie je možné mu nepriznať právo uplatniť relatívne námietky vyplývajúce z dohody o vystavení zmenky, keďže z titulu dvojjedinnosti svojho postavenia bol súčasťou tejto kauzálnej dohody nielen ako právnická osoba, ale aj ako fyzická osoba, keďže tá istá jediná osoba konala v dvoch pozíciách (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, In: Soudní judikatura č. 6/2010, str. 456; prípadne rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 14.3.2013 vo veci Česká spořitelna, a.s. c/a Gerald Feichter, sp. zn. C-419/11).

Z vyššie uvedených právno-teoretických východísk vyplýva, že obrana zmenkového dlžníka v spore musí byť predovšetkým kvalifikovaná, a to o to viac, ak takýmto zmenkovým dlžníkom je avalista. Nie je jedno, akú obranu – námietky avalista v spore o zaplatenie zmenky vznesie, teda nie akákoľvek námietka avalistu proti plateniu zmenky je prípustná, pretože avalista disponuje obmedzeným druhom a rozsahom námietok proti plateniu zmenky. V tomto prípade však vzhľadom na to, že žalovaný 1. bol členom predstavenstva a žalovaný 2. bol predsedom predstavenstva vystaviteľa zmenky AGROPRET

– PULZ, a.s. v likvidácii, teda konali za vystaviteľa pri podpísaní zmenky, ktorú podpísali tiež ako avalisti
– fyzické osoby, patrí im právo uplatňovať okrem vlastných námietok voči majiteľovi zmenky, aj relatívne námietky z dohody o vystavení zmenky.

V predmetnej právnej veci obrana žalovaných - avalistov v spore spočívala v tom, že právny úkon - zmluva o zmenkovom vyplňovacom práve je absolútne neplatný, nakoľko bol uskutočnený v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 OZ) a tiež vzhľadom na absentujúci súhlas manželiek žalovaných podľa § 145 ods. 1 OZ, z ktorého dôvodu bol tiež relatívne neplatný; rozporovali tiež výšku sumy zmenkovej istiny doplnenej do blankozmenky. Všetky tieto relatívne námietky avalistov, boli vzhľadom na ich dvojjediné postavenie prípustné. Pre úspech žalovaných v spore však bolo podstatné, aby tieto námietky boli kvalifikované, t. j. dostatočne špecifikované a následne aj relevantným spôsobom preukázané. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v danom prípade výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne.

V podanom odvolaní žalovaní namietali, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s prostriedkami procesnej obrany žalovaných, kedy namietali vyplnenú sumu do blankozmenky. Poukázali na to, že blankozmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia pohľadávky vzniknutej na základe zmluvy o úvere zo dňa 7.5.2004, č. 194/AUOC/04. Žalovaní v odvolaní spochybnili výšku uplatneného nároku zo strany žalobcu, nakoľko už na súde prvej inštancie uviedli, žalobca už bol v im neznámej výške z nároku, ktorý bol zabezpečený zmenkou aspoň čiastočne uspokojený v rámci konkurzného konania na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 8K/41/2019 pri speňažovaní konkurznej podstaty.

Odvolací súd však z obsahu spisu zistil, že žalovaní vo svojej pôvodnej obrane v rámci vyjadrenia k žalobe zo dňa 7.9.2020 (č. l. 213 spisu) uviedli len toľko, že na majetok dlžníka zo zmluvy úvere bol začatý konkurz, pričom uznesenie o začatí konkurzného konania bolo zverejnené v Obchodnom vestníku ešte pred vyplnením blankozmenky; o skutočnosti vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka mal žalobca vedomosť, napriek tomu vyplnil blankozmenku a podal žalobu, pričom však jeho pohľadávka bude uspokojovaná v konkurznom konaní. Poukazovali pritom na ust. § 14 ods. 5 písm. c) Zákona o konkurze a mali za to, že vo výkone zabezpečovacieho práva nemožno pokračovať. V tomto podaní teda žalovaní argumentovali subsidiaritou záväzku zmenkových ručiteľov, čo však už v zmysle vyššie uvedeného nebola relevantná obrana, nakoľko zmenkový ručiteľ zodpovedá priamo za splnenie záväzku zo skriptúry (zmenky) rovnako ako vystaviteľ zmenky a zmenkový veriteľ môže uplatniť svoj nárok voči avalistovi bez ohľadu na to, či uplatnil svoj nárok najprv voči avalátovi. Len samotné dôvodenie začatím konkurzu na majetok avaláta tak bolo irelevantné. Ďalšia obrana žalovaných bola prezentovaná v písomnom podaní zo dňa 17.3.2021 (č. l. 247 spisu), kde sa venovali len absolútnej neplatnosti zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve pre rozpor s dobrými mravmi. Na pojednávaní dňa 2.6.2021 právny zástupca žalovaných uviedol len toľko, že na majetok avalistu AGROPRET – PULZ, a.s. prebieha konkurz, v rámci ktorého žalobca ako záložný veriteľ predal viacero nehnuteľností v hodnote niekoľko stotisíc euro, preto by žalovaní považovali za nutné preukázať výšku, ktorá bola zapísaná do blankozmenky. Táto obrana žalovaných však nie je dostatočne špecifikovaná na to, aby ju bolo možné považovať za námietku zániku záväzku zabezpečeného zmenkou z dôvodu jeho čiastočnej čiastočnej úhrady. Z tejto obrany žalovaných vyplýva námietka nesprávneho vyplnenia výšky zmenkovej istiny do blankozmenky s poukazom na speňažovanie majetku dlžníka v konkurze. Žalovaní výslovne nenamietli čiastočný zánik kauzálneho záväzku z dôvodu čiastočného uspokojenia zmenkového veriteľa v konkurze. Takúto relatívnu námietku neuplatnili, avšak uplatnili námietku nesprávneho vyplnenia blankozmenky z dôvodu predaja majetku dlžníka v konkurze.

Námietkou nesprávneho vyplnenia blankozmenky sa zmenkový dlžník bráni voči plateniu zmenky z dôvodu porušenia zmluvne dohodnutého vyplňovacieho práva. Nesprávne vyplnenie blankozmenky znamená, že prázdne miesta, ktoré sa mali doplniť neskôr v zmysle zmluvy o vyplňovacom práve, boli vyplnené v rozpore so zmluvnými dojednaniami, t. j. nesprávne. Je potrebné zdôrazniť, že podstata námietok nesprávneho vyplnenia blankozmenky má povahu relatívnych námietok vyplývajúcich z kauzy založenej medzi zmluvnými stranami o vyplnení blankozmenky, t. j. ide o kauzálne námietky. V prípade,

že dôjde ku kvantitatívnemu excesu, teda k nadvyplneniu prázdnych miest (napr. je vyplnená vyššia zmenková suma), zmenkový dlžník je oprávnený sa v súdnom konaní brániť, že došlo k nadvyplneniu zmenkovej sumy.

V tomto prípade žalovaní uvádzali (pojednávanie 2.6.2021), že rozporujú výšku zapísanú do blankozmenky z dôvodu, že v konkurze na majetok obchodnej spoločnosti AGROPRET – PULZ a.s. bol žalobca ako záložný veriteľ čiastočne uspokojený z dôvodu predaja viacerých nehnuteľností úpadcu. Tu súd prvej inštancie správne poukázal na to, že žalovaní nijako nešpecifikovali, ako môže skutočnosť vyhlásenia konkurzu na dlžníka spochybňovať výšku zmenkovej sumy a tým aj spôsob jej vyplnenia, t. j. spochybňovať, že nebola vyplnená v súlade s dohodou o zmenkovom vyplňovacom práve. Z hľadiska obsahu zmluvy o vyplňovacom práve, môže byť totiž blankozmenka vyplnená buď v súlade so zmluvou alebo v rozpore so zmluvou. Ak je vyplnená v rozpore so zmluvou, hovoríme o excesnom vyplnení blankozmenky, ktoré môže spočívať v excese vyplnenia kvalitatívnych údajov alebo kvantitatívnych údajov. Kvantitatívny exces spočíva v nesprávnom doplnení údajov na blankete, ktoré vyjadrujú kvantitu práv, t. j. ide o údaje matematicky merateľné. Ide o údaj zmenkovej sumy a úrokovej doložky. Nesprávne vyplnenie blankozmenky nemá za následok neplatnosť zmenky. Ak vyplnená blankozmenka, hoci aj v rozpore so zmluvou o vyplňovacom práve, má všetky podstatné náležitosti vlastnej zmenky alebo cudzej zmenky, ide o formálne platnú zmenku. Ako vyplynulo z dokazovania (listín Oznámenia o uplatnení zmenkového vyplňovacieho práva - č. l. 169, 172) žalobca využil svoje právo vyplniť blankozmenku dňa 8.4.2019. Konkurz na majetok AGROPRET – PULZ, a.s. bol vyhlásený dňa 2.4.2019 (č. l. 216), kedy boli veritelia dlžníka ešte len vyzvaní na prihlasovanie pohľadávok, teda v období od 2.4.2019 do 8.4.2019 speňažovanie konkurznej podstaty nemohlo ešte prebiehať. Zmenkový veriteľ teda vyplnil výšku zmenkovej istiny do blankozmenky dňa 8.4.2019 vo výške zostatku dlhu zo zmluvy o úvere bez ohľadu na prebiehajúci konkurz. Vyplnením blankozmenky sa táto listina stala úplnou a zmenkový veriteľ sa môže domáhať zaplatenia zmenky od zmenkových ručiteľov - avalistov bez ohľadu na prebiehajúci konkurz na majetok priameho zmenkového dlžníka – avaláta. V tomto prípade relevantná by bola len taká obrana žalovaných, keby dôvodili, že v časti čiastočného uspokojenia zmenkového veriteľa speňažením majetku zmenkového dlžníka v konkurze, kauzálny záväzok zabezpečený zmenkou čiastočne zanikol, čím by sa bránili voči plateniu zmenky v celom rozsahu. V tom prípade, by však žalovaní boli nositeľom dôkazného bremena preukázania čiastočného zániku kauzálneho záväzku a preukázania konkrétnej výšky zostatku oprávnenej pohľadávky veriteľa. Žalovaní sa však takto v konaní pred súdom prvej inštancie nebránili, nakoľko dôvodili nesprávnym vyplnením zmenky pre prebiehajúci konkurz, pričom však výška sumy vyplnenej do blankozmenky s konkurzom na majetok dlžníka nesúvisela. Napokon na poslednom pojednávaní dňa 10.9.2021 žalovaní (reagujúc na súdom prvej inštancie uvedené predbežné právne posúdenie veci) uviedli, že spochybnili sumu uvedenú vo vyplnenej blankozmenke v súvislosti s konkurzom na majetok obchodnej spoločnosti AGROPRET – PULZ a.s. v rámci ktorého záložný veriteľ pristúpil k predaju viacerých nehnuteľností, pričom žalovaní o speňažovaní nemajú bližšiu informáciu. Žiadne dokazovanie v tomto smere žalovaní nenavrhl. Žalovaní tak týmto prednesom znova namietli iba výšku zmenkovej istiny doplnenej do blankozmenky, namietli teda jej nadvyplnenie, avšak nie z dôvodu porušenia zmenkového vyplňovacieho práva, ale z dôvodu speňažovania majetku dlžníka v konkurznom konaní, pričom však je evidentné v zmysle vyššie uvedeného, že blankozmenka bola vyplnená skôr, ako prišlo k speňažovaniu majetku v konkurze, teda konkurz na správnosť vyplnenia blankozmenky nemal vplyv. Pokiaľ chceli poukázať na to, že zmenkový veriteľ bol už z kauzálneho vzťahu čiastočne uspokojený v konkurznom konaní, nekvalifikovali túto svoju námietku tak, že ide o námietku čiastočného zániku pohľadávky z kauzy, kedy by museli tvrdiť konkrétne skutočnosti o tom, v akom rozsahu záväzok zanikol a uviesť jeho konkrétnu výšku, čo by museli relevantnými dôkazmi preukázať, pretože vzhľadom na abstraktnosť a nespornosť zmenkového záväzku, je to práve žalovaný, ktorý musí príslušné námietky nielen vzniesť, ale taktiež ich oprávnenosť aj preukázať.

Dôkazné bremeno v prípade uplatnenia relatívnych námietok voči plateniu zmenky teda bolo v celom rozsahu na žalovaných, ktorí v tom prípade niesli tak celé bremeno tvrdenia ako aj bremeno dôkazu. Žalobca, ktorý predložil zmenku o pravosti ktorej neboli pochybnosti, preukázal svoj nárok dostatočne. Žalovaní však v danom prípade svoje dôkazné bremeno neuniesli. Nielenže relevantne netvrdili, že záväzok čiastočne zanikol a v akej konkrétnej výške, ale v tomto smere nenavrhl žiadne dokazovanie. Súdom nemal povinnosť bez návrhu vykonať žiadne žalovanými nenavrnuté dôkazy a odvolací súd ani

nezistil, že by bolo v spore potrebné vykonať dôkazy z verejných registrov prípustné v zmysle § 185 CSP a nebol daný ani dôvod na postup podľa § 150 ods. 2 CSP, pretože by tým došlo k nahrádzaniu povinnosti tvrdenia sporovej strany, tu žalovaných. Neobstojí obrana žalovaných, že o prebiehajúcom konkurze nemajú bližšie informácie, nakoľko stačilo navrhnúť dôkaz výsluchom žalobcu, kde by ho žalovaní mohli vypočuť k relevantným informáciám, či navrhnutie dôkazu pripojením a oboznámením konkurzného spisu vo veci Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 8K/41/2018, z ktorého by bolo možné relevantné informácie zistiť. Takéto základné dôkazné návrhy žalovaní nepodali, súd z úradnej povinnosti v tomto smere dokazovanie vykonávať nemohol, najmä ak námietka žalovaných rozporujúca výšku zmenkovej istiny nebola vznesená účinne, teda z dôvodu zániku – čiastočného kauzálneho záväzku, ale vzniesli ju v súvislosti s vyplnením zmenky.

V predmetnej právnej veci tak žalovaní síce v konaní uplatnili svoje námietky voči plateniu zmenky, avšak tieto v zmysle správnych skutkových aj právnych záverov súdu prvej inštancie dôvodné neboli. S uplatnenými námietkami voči výške pohľadávky sa súd prvej inštancie správne vysporiadal v ods. 66 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia keď uviedol, že žalovaní v konaní nepreukázali, že by žalobca vyplnil chýbajúce údaje na blankozmenke v rozpore s písomnou dohodou o jej vyplnení, v rozpore so zmluvnými dojednaniami, podmienkami jej vyplnenia, s ktorými aj žalovaní súhlasili a boli oboznámení. Správne súd poukázal na to, že avalista je samostatný zmenkový dlžník, ktorý zodpovedá za zaplatenie zmenky, nezaisťuje povinnosť toho – ktorého zmenkového dlžníka, ale zaisťuje zaplatenie zmenky ako takej. Preto mal súd za to, že zmenka bola žalobcom vyplnená v súlade s dohodou o jej vyplnení a žalovaným tak vznikla solidárna povinnosť na jej základe poskytnúť žalobcovi uplatnené plnenie.

Až v podanom odvolaní žalovaní prvýkrát poukázali na súpis oddelenej podstaty z 7.6.2019 vyhotovenej v konkurznom konaní a výpisy z LV, podľa ktorých mal byť žalobca v konkurze čiastočne uspokojený, ako aj uviedli tvrdenie, že žalobca v konkurze vystupuje ako zabezpečený veriteľ vo vzťahu k 11 nehnuteľnostiam v súpisnej hodnote 408.650,- eur, k 28 hnutelným veciam v súpisnej hodnote 383.400,- eur a k 217 pohľadávkam. Až v odvolaní žalovaní prvýkrát uvádzajú výslovne, že „v súčasnosti neexistuje právny nárok žalobcu voči žalovaným na požadovanie celej výšky žalovanej sumy, t. j. zabezpečenej pohľadávky, nakoľko v došlo v rámci konkurzného konania (hoci aj k čiastočnému) plneniu z majetku dlžníka,“ ktorú námietku by bolo možné kvalifikovať ako námietku čiastočného zániku pohľadávky žalobcu. Tu ide však o nové argumenty žalovaných, ktoré nepochybne mohli uplatniť aj pred súdom prvej inštancie. Ide teda o novoty v odvolacom konaní (§ 366 CSP), ktoré sú neprípustné. Navyše ani z týchto tvrdení nevyplýva konkrétny rozsah zániku kauzálneho záväzku tak, aby obrana žalovaných voči plateniu mohla byť konečne úspešná. Opätovne nesprávne namietajú zásadou subsidiarity záväzku zmenkových ručiteľov, avšak ako bolo uvedené vyššie, avalista, na rozdiel od ručenia v civilnom práve, zaisťuje zaplatenie zmenky ako takej, preto majiteľ zmenky nie je povinný si svoje právo najskôr uplatniť u avaláta, avalista je samostatný zmenkový dlžník.

Ďalšia odvolacia námietka žalovaných v podanom odvolaní spočívala v tom, že súd prvej inštancie sa pri posudzovaní otázky absolútnej neplatnosti právneho úkonu – zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve, nesprávne vysporiadal s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/88/2011 a nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 8.12.2010, sp. zn. I. ÚS 26/2010-26. Mali za to, že predmetný právny úkon je absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi, nakoľko ručiteľia nemali vo svojom výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou, aby boli reálne schopní splniť záväzok. Dôvodili, že nestačí konštatovanie súdu, že konanie žalovaných zákon pripúšťa. Poukazovali na to, že žalobca, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov neskúmal bonitu žalovaných, neskúmal, či sú ženatí a aký je rozsah ich majetku. Uvádzali, že žalobca zneužil neznalosť žalovaných o rizikách a právnych následkoch avalovania blankozmenky. S poukazom na závery Ústavného súdu SR v náleze sp. zn. I. ÚS 26/2010 uvádzali, že aj na uzatvorenie zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve bolo potrebné aplikovať ust. § 145 ods. 1 OZ, o potrebe súhlasu manželiek žalovaných s predmetným právnym úkonom, dôvodili, že manželky žalovaných nemohli predpokladať, že by podnikaním žalovaných mohol byť ich majetok patriaci do BSM priamo ohrozený. Uviedli tiež, že zmluvu podpisovali v súvislosti s podnikaním dlžníka, avšak zmenku avalovali ako fyzické osoby mimo rámca ich osobnej podnikateľskej činnosti, preto závery súdu prvej inštancie považovali za nesprávne.

Odvolačný súd z obsahu spisu zistil, že argumentácia žalovaných v konaní pred súdom prvej inštancie (vyjadrenie č. I. 213, vyjadrenie č. I. 247, prednesy na pojednávaniach) spočívala v tom, že na uzavretie zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve žalovanými, bol v zmysle ust. § 145 ods. 1 OZ potrebný súhlas ich manželiek, preto je predmetný právny úkon cez prizmu dobrých mravov absolútne neplatný, nakoľko žalovaní v čase podpísania zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve nedisponovali výlučným majetkom, iba majetkom patriacim do BSM, takisto takáto dohoda predstavuje neprimerané zaťaženie žalovaných v rozpore s dobrými mravmi. Odvolačný súd má za to, že s argumentáciou žalovaných sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal v ods. 53 až 62 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

K námietke žalovaných v podanom odvolaní, že sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal s nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010 z 8.12.2010 odvolačný súd poukazuje na správnosť záverov súdu prvej inštancie v ods. 55, 56, 57 a 58 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a uvádza, že súdna prax nasledujúca po vydaní predmetného nálezu Ústavného súdu zotrvala na závere, že súčasná platná právna úprava pripúšťa, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený v sfére mimo spoločných vecí prevziať na seba samostatné záväzky, t. j. zaväzovať sa v rámci občianskoprávných alebo obchodnoprávných vzťahov, a to bez toho, aby takéto právne úkony bolo možné považovať za relatívne neplatné a tiež pre prípad nedobrovoľného splnenia samostatného záväzku jedného z manželov možnosť uspokojenia i z majetku patriaceho do BSM. Znamená to, že k ručiteľskému záväzku len jedného z manželov, nie je potrebný súhlas druhého manžela. Prevzatím ručenia vzniká záväzok výlučne jednému z manželov, keďže nejde o dispozíciu so spoločnou vecou, resp. výkon správa spoločných vecí obidvoch manželov. Ustanovenie § 147 ods. 1 OZ priamo pamätá aj na pohľadávky len proti jednému z manželov a pre tento prípad pripúšťa ich uspokojenie aj zo spoločného majetku.

Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 23.9.2020 sp. zn. 8Cdo/263/2019 (ktoré vo svojom obsahu odkazuje na skoršie uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/27/2017 z 27.5.2020, pozn.) uviedol, že právna teória je rovnako vzácné jednotná (už niekoľko desaťročí) v tom, že § 145 OZ sa vzťahuje len na právne úkony týkajúce sa spoločných vecí, t. j. vecí, ktoré už sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. Právna možnosť uzavierať zmluvy len jedným z manželov nebola existenciou bezpodielového spoluvlastníctva nijako obmedzená. Druhý z manželov je pritom – v zmysle § 147 OZ – povinný strpieť uspokojenie veriteľovej pohľadávky aj z bezpodielového spoluvlastníctva. Opačný výklad by neodôvodnene znížil princíp ochrany tretích osôb (veriteľov) a dlžníkov by priamo viedol k tomu, ako sa vyhnúť plneniu záväzkov. Opačný názor na posudzovanú otázku zaujal Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 10.8.2011 sp. zn. 6Cdo/88/2011, kde sa odklonil od právneho názoru zastávaného doterajšou judikatúrou. Tento záver vyslovil rešpektujúc právny názor Ústavného súdu SR vyslovený nálezom z 8.12.2010 sp. zn. I. ÚS 26/2010, v ktorom sa Ústavný súd zaoberal otázkou, ako vnímať formuláciu „vybavovanie vecí týkajúcich sa spoločných vecí“ v súvislosti s bezpodielovým spoluvlastníctvom manželov (§ 145 OZ). Senát Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 8Cdo/263/2019 uviedol, že sa s názorom Najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 6Cdo/88/2011 nestotožňuje. Uviedol, že ust. § 145 OZ sa vzťahuje na právne úkony, týkajúce sa spoločných vecí, t. j. vecí, ktoré už sú súčasťou bezpodielového spoluvlastníctva. Právna možnosť uzavierať zmluvy len jedným z manželov nie je existenciou bezpodielového spoluvlastníctva nijako obmedzená. Ustálená prax dovolacieho súdu hovorí, že tieto úkony sa priamo netýkajú už nadobudnutého majetku v BSM. Uzavretím takýchto zmlúv len jedným z manželov teda nevzniká spoločný záväzok manželov, ale iba individuálny záväzok toho manžela, ktorý zmluvu sám uzatvoril. V širšom kontexte existencie spoločného majetku manželov sa však takáto pôžička, či úver dotýka spoločného majetku manželov, nakoľko podľa § 147 OZ platí, že pohľadávka veriteľa len jedného z manželov, ktorá vznikla za trvania manželstva, môže byť pri výkone rozhodnutia uspokojená i z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Nepriaznivé dopady vyplývajúce z tohto ustanovenia pre toho manžela, voči ktorému veriteľ nemá pohľadávku, sú dôsledkom existencie bezpodielového spoluvlastníctva, s ktorým je spätá nutnosť vzájomného zdieľania majetkového osudu manželov do doby, pokiaľ ich bezpodielové spoluvlastníctvo trvá. Vzhľadom na konštrukciu, vznik a rozsah bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno eliminovanie týchto nepriaznivých dopadov riešiť len zmenou rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva alebo jeho zánikom. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí (sp. zn. 8Cdo/263/2019) uviedol, že názor zaujatý v rozhodnutí Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010 v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR až na jednu výnimku (rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/88/2011) sa výraznejšie nepresadil.

Pokiaľ ide o právny názor Ústavného súdu o nevyhnutnosti posúdiť právny úkon aj cez prizmu dobrých mravov (§ 39 OZ), Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 8Cdo/263/2019 uviedol, že len na základe tej skutočnosti, že žalovaný 1/ nemal výlučný majetok, ktorým by uspokojil pohľadávku svojho veriteľa, nemožno v súvislosti s predmetným právnym úkonom hodnotiť ako správanie v rozpore s dobrými mravmi, keď výsledky vykonaného dokazovania nepreukazujú, že v súvislosti s konaním žalovaných bolo predpokladaným cieľom ich konania vytvoriť možnosť uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM, z individuálnych okolností daného prípadu súd nevyvodil extrémne nespravodlivý následok právneho úkonu (ručiteľský záväzok), prípadne konanie, ktoré by odporovalo dobrým mravom. Najvyšší súd uviedol, že pri hodnotení konania cez prizmu dobrých mravov, je potrebné posudzovať správanie vo vzťahu k všetkým dotknutým subjektom.

Skutočne vychádzajúc z obsahu nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010 z 8.12.2010, tento mal za to, že pre aplikáciu ustanovenia § 145 ods. 1 OZ nie je nevyhnutné, aby išlo o priamy či bezprostredný vzťah právneho úkonu k spoločným veciam, keď postačí, ak ide o vzťah sekundárny (nepriamy) či vzťah účinkov alebo možných dôsledkov tohto právneho úkonu vo sfére spoločných vecí. Zdôraznil však tiež, že pri hľadaní práva, je v každej veci potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Preto mal Najvyšší súd SR posúdiť predmetný právny úkon cez prizmu dobrých mravov, keď za daných okolností sa v predmetnej veci javilo ako odporujúce dobrým mravom, keď spoločník (fyzická osoba) bez súhlasu svojho manžela (manželky) dohodou s veriteľom pristúpi k záväzku spoločnosti, a teda sa stal spoločným a nerozdielnym dlžníkom popri spoločnosti, pričom predpokladaným cieľom tohto konania je vytvoriť možnosť exekučného uspokojenia predmetnej pohľadávky z vecí patriacich do BSM, keďže ani spoločnosť a ani pristupujúci dlžník nie sú reálne schopní korelujúci záväzok splniť a nemajú ani vo výlučnom vlastníctve relevantný majetok postihnuteľný exekúciou.

V súlade s daným nálezom Ústavného súdu SR, súd prvej inštancie aj predmetnú právnu vec posúdil cez prizmu dobrých mravov, pričom svoje závery o tom, že právny úkon nie je absolútne neplatný relevantne odôvodnil. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že v tejto právnej veci sa dokazovaním nepreukázalo, že by cieľom uzavretia zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve bolo práve sledovanie možnosti exekučného uspokojenia pohľadávky veriteľa z vecí patriacich do BSM, ako to bolo vo veci ktorej sa daný nález týkal.

I v jednom zo svojich najnovších rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/197/2021 zo dňa 20.7.2022, Najvyšší súd SR uviedol rovnaké závery ako vo vyššie citovanom rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/263/2019, a to aj ohľadom nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010. Uviedol, že vychádzajúc z obsahu ustanovenia § 145 OZ a z ustálenej judikatúry a rozhodovacej praxe všeobecných súdov, ktorej zásadnú zmenu v danej otázke neprinieslo ani rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010, dovolací súd za udržateľný považuje iba taký výklad ustanovenia § 145 OZ, podľa ktorého zmluva o pristúpení k dlhu (obdobne ručiteľský záväzok, pozn.), uzavretá len jedným z manželov sa bezprostredne nedotýka premetu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je preto právnym úkonom týkajúcim sa spoločných vecí a aplikácia citovaného ustanovenia je v tomto prípade vylúčená. V tomto smere odkazuje na konštantnú judikatúru, od ktorej nemal dôvod sa odkloniť, keďže pri nezmenenej právnej úprave je stále použiteľná; a zo záverov ktorej vyplýva, že za právne úkony týkajúce sa spoločných vecí treba považovať tie, pri ktorých dochádza k dispozícii s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva alebo k výkonu jeho správy. Citovaný nález Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 26/2010, pozn.) nevyhlásil správnosť, resp. nesprávnosť doterajšej rozhodovacej praxe, teda ani súdnych rozhodnutí, ale uložil povinnosť skúmať konkrétny právny úkon cez prizmu dobrých mravov, t. j. s poukazom na ustanovenie § 39 OZ. Názor zaujatý v rozhodnutí Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 26/2010 v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu až na jednu výnimku sa výraznejšie nepresadil. Súčasná platná právna úprava pripúšťa, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený vo sfére mimo spoločných vecí prevziať na seba samostatné záväzky bez toho, aby takéto právne úkony bolo možné považovať za relatívne neplatné a tiež pre prípad nedobrovoľného splnenia samostatného záväzku jedného z manželov možnosť uspokojenia i z majetku patriaceho do BSM, ku ktorému má druhý manžel ideálny podiel, a to v závislosti od skutočnosti, či výlučný majetok dlžníka bude postačujúci pre uspokojenie veriteľa. Ust.

§ 147 OZ priamo pamätá aj na pohľadávky len proti jednému z manželov a pre tento prípad pripúšťa ich uspokojenie aj zo spoločného majetku.

Novodobá zmenková judikatúra vyvodila, že aj vystavenie zmenky a jej uvedenie do obehu nie je právny úkon, ktorý sa týka spoločnej veci manželov, a preto na vystavenie zmenky nie je potrebný súhlas manžela podľa § 145 OZ (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 9.5.2021, sp. zn. 41 CoZm 8/2011).

Vzhľadom na citovanú aktuálnu judikatúru, samotná okolnosť, že zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve, resp. aj samotnú zmenku, podpísali žalovaní 1. a 2. bez súhlasu svojich manželiek, nerobí tento právny úkon nielen relatívne neplatným (§ 40a OZ, ktorú námietku by navyše boli oprávnené vzniesť len ich manželky), ale ani absolútne neplatným pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).

Dobré mravy (boni mores) patria k zásadám súkromného práva, bývajú používané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy hoci sú zákonným pojmom, a teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí vždy od prípadu k prípadu sudcovi (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21.8.1997, sp. zn. 3 Cdo 191/96). Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu.

Je pravda, že absolútnu neplatnosť právneho úkonu je súd povinný skúmať ex offico. Prihliada pritom na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. V prípade, že by súd vzhľadom na individuálne okolnosti konkrétneho prípadu dospel k záveru, že posudzovaný právny úkon je v rozpore s dobrými mravmi, vysloví jeho neplatnosť. Odvolací súd však považuje za potrebné poukázať na to, že aj strana sporu namietajúca neplatnosť právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi je v súdnom konaní povinná v prvom rade uviesť relevantné skutočnosti, z ktorých mal takýto rozpor vyplývať a tieto skutočnosti následne zákonným spôsobom preukázať (uznesenie Ústavného súdu SR z 22.1.2015, sp. zn. II. ÚS 42/2015).

V predmetnej veci žalovaní dôvodili tým, že nakoľko na uzavretie zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve bol potrebný súhlas ich manželiek, ktorý však absentoval, je predmetný právny úkon cez prizmu dobrých mravov absolútne neplatný, nakoľko žalovaní v čase podpísania zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve nedisponovali výlučným majetkom, iba majetkom patriacim do BSM, pričom takáto dohoda predstavuje neprimerané zaťaženie žalovaných a ich manželiek. Odkazovali pritom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 26/2010. Neuviedli však žiadne konkrétne skutkové tvrdenia o tom, akým majetkom v čase vykonania predmetného právneho úkonu disponovali, aby bolo možné vyhodnotiť disproporciu medzi výškou záväzku a hodnotou ich majetku. Nijako nepreukázali ani to, že nedisponovali žiadnym výlučným majetkom. Dôkazné bremeno pritom zaťažovalo práve a len ich, nakoľko ide o spor zo zmenky, kde námietky proti plateniu zmenky preukazuje zmenkový dlžník. Žalovaní neuviedli žiadne konkrétne skutkové tvrdenia, ktoré by odôvodňovali záver o rozpore predmetného právneho úkonu s dobrými mravmi. Len všeobecný poukaz na nález Ústavného súdu SR v inej právnej veci je nedostačujúci, nakoľko aj samotný Ústavný súd vo svojom náleze vyslovil, že treba súlad právneho úkonu s dobrými mravmi preskúmať vzhľadom na individuálne okolnosti konkrétneho prípadu.

Súd prvej inštancie potom na základe vykonaného dokazovania v predmetnej právnej veci v ods. 59 odôvodnenia uviedol, žalovaní uzatvárali predmetný právny úkon ako predseda predstavenstva a člen predstavenstva akciovkej spoločnosti a ako akcionári dlžníka, ktorí síce neručia za záväzky spoločnosti, avšak v prípade uspokojovania záväzku, by bol postihnutý aj majetok ich manželiek patriaci do BSM, pričom súd uviedol, že tento záväzok prevzali žalovaní slobodne a dobrovoľne. Zákon takéto konanie nevyklučuje, pripúšťa ho, teda dôsledky takéhoto konania žalovaných sa potencióálne môžu prejaviť v sfére spoločného majetku avalistu a jeho manžela. Toto riziko žalovaní podstúpili slobodne

a dobrovoľne. Súd uzavrel, že konanie žalovaných nemožno vnímať ako v rozpore s dobrými mravmi, pričom ich argumentáciu o tom, že si neboli vedomí dôsledkov svojho správania vyhodnotil súd ako účelovú. K argumentácii žalovaných o ich neprimeranom zaťažení v rozpore s dobrými mravmi, súd poukázal na to, že v prípade žalovaných sa nejedná o spotrebiteľov, pričom avalovali zmenku s plným vedomím o právnom dôvode a výške záväzku, nakoľko v čase podpisu zmluvy boli členmi štatutárneho orgánu spoločnosti AGROPRET – PULZ, a.s. a jej akcionármi, teda poznali finančnú kondíciu tejto spoločnosti a vedeli posúdiť možnosť vzniku povinnosti uhradiť za danú obchodnú spoločnosť záväzok vzniknutý z úverovej zmluvy majúcej za to, že avalovanie zmenky nie je pre nich neprimeraným, inak by takýto úkon nerealizovali.

Odvolačný súd sa s týmito závermi súdu prvej inštancie stotožňuje. K argumentácii žalovaných v odvolaní dodáva, že je zrejmé, že k dohode na tejto forme zabezpečenia došlo v súvislosti so zvýšením úverového rámca poskytnutého úverovému dlžníkovi. Pôvodná úverová zmluva zo dňa 7.5.2004 bola na úverový rámec 10.000.000,- SKK, t. j. 331.939,19 eura, pričom bolo poskytnuté zabezpečenie zriadením záložného práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam, ako aj vystavením krycej zmenky, zriadené bolo záložné právo k zálohu poisťovne ako aj spísaná notárska zápisnica ako exekučný titul. Postupne boli medzi stranami uzatvárané ďalšie dodatky, ktorými okrem iného bol navyšovaný úverový rámec, a to až na sumu úverového rámca 2.500.000,- eur. Je preto logické, že banka pri takomto niekoľkonásobnom zvýšení úverového rámca požadovala doplnenie zabezpečenia svojej pohľadávky, v dôsledku čoho bola uzavretá dňa 9.6.2015 zmluva o zmenkovom vyplňovacom práve, a to výslovne aj s avalistami – žalovanými 1. a 2., ktorí v zmluve potvrdili avalovanie vystavenej blankozmenky. V spore žalovaní nijako nepreukázali, že konanie žalobcu pri zabezpečení avalovania zmenky žalovanými, by bolo vedené s úmyslom spôsobiť žalovaným, resp. ich manželkám ujmu. V zmysle predložených listinných dôkazov, bolo jeho cieľom dosiahnutie účelu sledovaného právnou normou, a to zvýšenie zabezpečenia pohľadávky. Vzhľadom na veľkosť ekonomického rizika pre veriteľa pri poskytnutí úverového rámca vo výške až 2.500.000,- eur, nemožno považovať za rozpor s dobrými mravmi, keď záväzok okrem iných spôsobov, zabezpečil aj zmenkovým ručením. Týmto zabezpečením mienil dosiahnuť návratnosť svojej pohľadávky. Tiež je nevyhnutné prihliadnuť na to, že zmenkové ručenie nebolo jediným zabezpečovacím inštitútom použitým žalobcom v danom prípade, ale došlo tiež k zriadeniu záložného práva na nehnuteľnostiach, k zriadeniu záložného práva k zálohu poisťovne, spísaniu notárskej zápisnice, čím žalobca diverzifikoval svoje podnikateľské riziko. Zároveň je zrejmé, že aj v súčasnosti pri uspokojovaní svojej pohľadávky z úverovej zmluvy, využíva najmä tieto iné formy zabezpečenia, keď aj podľa tvrdenia žalovaných mal byť už čiastočne uspokojený speňaním majetku dlžníka v konkurze. Zároveň podľa tvrdenia žalobcu, mal byť dlžník – spoločnosť AGROPRET – PULZ, a.s. v čase uzavretia zmluvy o zmenkovom vyplňovacom práve dostatočne majetný na to, aby bolo možné predpokladať, že pohľadávka žalobcu bude splnená. Žalobca uviedol, že spoločnosť AGROPRET – PULZ disponovala v čase prevzatia zmenkového ručenia obchodným majetkom evidovaným v účtovníctve v hodnote viac ako 5,763 mil. eur. Žalovaní ako štatutári a akcionári danej spoločnosti museli mať vedomosť o majetkových pomeroch danej spoločnosti. Ich argumentácia, že si v čase prevzatia zmenkového ručenia neboli vedomí právnych následkov svojho konania, resp. že žalobca v tomto zneužil ich nevedomosť neobstojí a javí sa ako účelová, nakoľko ak riadili spoločnosť s takouto hodnotou majetku a boli spôsobilí v jej mene uzatvárať zmluvy, museli mať potrebnú úroveň vedomostí a znalostí o rizikách nielen svojej podnikateľskej činnosti, ale aj rizikách súvisiacich s prevzatím zmenkového ručenia pri danej výške poskytnutého úveru. Tiež neobstojí tvrdenie žalovaných, že žalobca nezisťoval bonitu žalovaných, či sú ženatí a aký je rozsah ich majetku, nakoľko ako bolo uvedené vyššie, cieľom žalobcu bolo rozloženie rizika, pričom je len jeho obchodnou stratégiou, ako má preverenú skutočnú hodnotu poskytnutého zabezpečenia. Skutočnosť, že sa dôsledok právneho úkonu žalovaných môže prejavíť v majetkovej sfére BSM, je dôsledkom zdieľania majetkového osudu manželov za trvania BSM. Navyše ako už bolo uvedené vyššie, žalovaní neposkytli žiadne konkrétne skutkové tvrdenia o svojom majetku v čase prevzatia zmenkového ručenia ani nepreukázali, že by nedisponovali dostatočným majetkom, čím v tejto otázke ani neuniesli dôkazné bremeno. Pokiaľ žalovaní argumentovali, že zmenku avalovali ako fyzické osoby mimo rámca ich podnikateľskej činnosti, tak táto ich obrana neobstojí nakoľko je zrejmé, že boli členmi predstavenstva danej obchodnej spoločnosti a zároveň jej akcionármi, pričom ako štatutári podpisovali všetky právne úkony v predmetnej veci – úverovú zmluvu, jej dodatky, zmluvu o zmenkovom vyplňovacom práve, teda mali jednoznačne prehľad o podnikaní danej obchodnej spoločnosti.

Na záver považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že nakoľko v danom prípade išlo o zaistovaciú zmenku, nie je prípustné, aby bola veriteľova – žalobcova pohľadávka zo zmluvy o úvere uspokojená dvakrát, teda jednak v rámci konkurzu na majetok obchodnej spoločnosti AGROPRET – PULZ, a.s., ako aj voči žalovaným 1. a 2. ako avalistom v celom rozsahu. V tom prípade by na strane žalobcu došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ktoré by bolo možné vymáhať. V exekúcii si teda sumu, ktorú dosiahol speňažením majetku úpadcu v konkurze, nemôže vymáhať znova aj od žalovaných, hoci súdu vzhľadom na nedôvodnosť námietok uplatnených žalovanými v tomto spore nezostávalo iné, ako žalobe žalobcu vyhovieť. Možno teda predpokladať, že v konečnom dôsledku žalovaní vzhľadom na výsledok uspokojenia žalobcu v konkurze, nebudú musieť zaplatiť celú rozhodnutím priznanú sumu. Ďalej je potrebné tiež uviesť, že ak avalista zmenku zaplatí, nadobúda práva zo zmenky v pozícii majiteľa zmenky. Má teda regresný nárok voči avalátovi, pričom obsah nároku je daný ust. čl. I. § 49 ZZŠ.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po vyčerpaní uplatnených odvolacích dôvodov, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offo podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešným žalovaným 1. a 2. O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

67. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).